

5. oldal	A szenvedély létjogosultsága	6. oldal	Sikeres megküzdési stratégiák	10. oldal	Minőségi borokra számítunk	11. oldal	Korszerű szempontok a szüret során
----------	------------------------------	----------	-------------------------------	-----------	----------------------------	-----------	------------------------------------

Nyelvi tanfolyamok indulnak a Rákóczi Főiskolán

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola szervezésében 2025. szeptember 2026. május között valósulnak meg a Kótyuk István nyelvi akadály-

mentesítő tanfolyamok a magyar kormány, Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alap Zrt. támogatásával.

Folytatás a 6. oldalon

Mindennapos szívügyeink

Ha a testünk egészséges, akkor lelkileg és mentálisan is nyugodtabbak és kiegyensúlyozottabbak vagyunk. Gondokkal, bajokkal teli világunkban ezért is fontos, hogy a lélek erősítése mellett egészségünk is odafigyeljünk. Ezt a mottót tűzte ki cé-

lul a KMKSZ munkási alapszervezete, amikor az idei év elején elhatározta, hogy a kárpátaljai orvostársadalom neves és elismert szakembereit kéri fel, hogy időközönként tartsanak magyar nyelvű előadásokat a Latorca-parti városban.

Folytatás az 5. oldalon

Isten itt is meg tudja áldani az övéit

Részletek a 4. oldalon

A gazdák teszik termőfölddév a szülőföldet

Magyarok Kenyere. Kárpát-medencei búzaösszeöntő ünnepség Edelényben

Augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén rendezték meg Edelényben a *Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem* Kárpát-medencei búzaösszeöntő ünnepséget. A program

2010-ben indult el azzal a céllal, hogy az abban részt vevő gazdák terményfelajánlással segítsék a rászorulókat, az árvaházakat, szociális konyhákat, a nélkülözőket. Az ünnepségen jelen voltak az adománygyűjtő mozgalom

kárpátaljai koordinálását felvállaló Pro Agricultura Carpatika Alapítvány kuratóriumi tagjai, a kárpátaljai adományozó gazdák nevében pedig Gorondi Albert vett részt a búza összeöntésében. A Magyarok Kenyeréhez szükséges

só Parajdról érkezett, a vizet pedig a kárpátaljai Fekete-Tisza forrásból merítették, amit Lőrinc István helyezett a búzával megtelt hordó tetejére.

Folytatás a 3. oldalon

Új ismeretek szerzése és tapasztalatcsere

Oklevéltadással zárult a Kárpátaljai Nyári Kölcsey Pedagógusakadémia

AKárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség idén augusztus 11. és 14. között szervezte meg az igen nagy népszerűségnek örvendő Nyári Kölcsey Pedagógusakadémiát. A Rákóczi Főiskolán zajló szabadegyetemen neves magyarországi és hazai előadók tartottak előadásokat olyan témákban, amelyek kihívások elé állítják a pedagógusokat, s amelyekről jó megosztani tapasztalataikat a szakemberekkel is. S az sem mellékes, hogy a 30 órás – anyanyelven tartott és színes kulturális rendezvénnyel gazdagított – intenzív képzés beszámítható a 150 órás kötelező pedagógus-továbbképzések rendszerébe. Az új ismeretek szerzésére és tapasztalatcsereére is alkalmas program csütörtökön oklevéltadással zárult.

Folytatás a 3. oldalon

Trump: nincs szükség tűzszünetre, megállapodás kell, ami véget vet a harcoknak

Volodimir Zelenskij hétfő délután, helyi idő szerint 13:15-kor megérkezett a Fehér Házba, ahol az amerikai elnök fogadta az Ovális Irodában.

Zelenskij megköszönte az amerikai elnök eddigi erőfeszítéseit, és átadta felesége levelét, amit Olena Zelenskaja Melanie Trumpnak írt.

Trump újságírói kérdésre azt válaszolta: „Ha ma minden jól alakul, akkor háromoldalú találkozóra kerül sor... Úgy gondolom, hogy ezzel jó esélyünk lesz a háború befejezésére.” S hogy kitart-e az amerikai támogatás? „Soha nem ér véget. Emberek halnak meg, és mi ezt meg akarjuk állítani” – hangzott az amerikai elnök válasza, aki viszont kitért az elől, hogy ha lenne békemegállapodás, küldene-e amerikai békefenntartókat. Csak annyit mondott: később találkozik az európai vezetőkkel, akkor majd lehet szó biztonsági garanciákról, és az amerikaiak is benne lehetnek majd abban.

„Meg kell állítanunk a háborút, meg kell állítanunk Oroszországot” – mondta egy kérdésre válaszolva Zelenskij, hozzátéve, hogy

az ukránok határozottan támogatják Trump tervét, hogy a háborút diplomáciai úton zárják le. Megerősítette: támogatja a Trump által kezdeményezett háromoldalú találkozót, amelyen Zelenskij és Putyin tárgyalhat közvetlenül az amerikai elnök jelenlétében.

Az amerikai elnök kifejtette: nincs szükség tűzszünetre, stratégiai szempontból is nélkülözhető, a legjobb egy megállapodás, ami teljesen véget vet a harcoknak. Ukrajnán kollégája is azt szeretné, ha véget érne a háború, és úgy véli, hogy Putyin is így gondolja ezt. Hozzátette, ez nem az ő háborúja, majd újfént Joe Biden hibáztatta azért, amiért nem állította meg Oroszország invázióját. Trump megismételte, hogy a háborúnak véget kell vetni, és azt mondta, azt szeretné, ha ez mindenki számára jól végződne.

Nem sokkal később kiküldték a média képviselőit az Ovális Irodából, véget ért a találkozó sajtónyilvános része. A február végi találkozóhoz képest a hétfői békésen zajlott, udvarias maradt a kapcsolat a két elnök között.

hirado.hu

Emelkedtek a tandíjak a kárpátaljai egyetemeken

Átlagosan 5–8 ezer hrvnyával emelkedtek a tandíjak a kárpátaljai egyetemeken. Erről a Szuszpilne Uzshorod készítette elemzést.

A hírportál megvizsgálta a 2024-es és a 2025-ös felvételi évek tandíjait az Ungvári Nemzeti Egyetemen, a Munkácsi Állami Egyetemen, az Augustin Volosin Kárpáti Egyetemen, valamint a Kárpátaljai Művészeti Akadémián. Idén szinte minden egyetemen emelkedtek az árak.

Az Ungvári Nemzeti Egyetem a nappali és levelező tagozatos tandíjak a következő népszerű szakokon emelkedtek:

Menedzsment, marketing. Nappali: 34 600 hrvnyáról 42 000 hrvnyára, levelező: 29 700 hrvnyáról 35 000 hrvnyára.

Pszichológia. Nappali: 36 200 hrvnyáról 42 000 hrvnyára, levelező: 31 400 hrvnyáról 36 000 hrvnyára.

Méternök. Nappali: 36 200 hrvnyáról 44 000 hrvnyára, levelező: 31 400 hrvnyáról 36 000 hrvnyára.

Angol nyelv és irodalom, fordító. Nappali: 37 300 hrvnyáról 42 000 hrvnyára, levelező: 32 500 hrvnyáról 37 000 hrvnyára.

Ukrán nyelv és irodalom. Nappali: 32 700 hrvnyáról 36

600 hrvnyára, levelező: 27 900 hrvnyáról 32 500 hrvnyára.

Ápoló. Nappali: 34 000 hrvnyáról 43 200 hrvnyára, levelező: 33 800 hrvnyára.

Nemzetközi gazdasági kapcsolatok. Nappali: 38 600 hrvnyáról 43 200 hrvnyára, levelező: 33 800 hrvnyáról és 38 800 hrvnyára.

A Munkácsi Állami Egyetemen a következőképpen alakulnak a tandíjak a legnépszerűbb szakokon: **Menedzsment, marketing.** Nappali: 32 000 hrvnyáról 39 000 hrvnyára, levelező: 24 000 hrvnyáról 28 000 hrvnyára.

Pszichológia, közgazdaságtan, angol nyelv és irodalom. Nappali: 32 000 hrvnyáról 37 000 hrvnyára, levelező: 24 000 hrvnyáról 28 000 hrvnyára.

A legnagyobb tandíjemelkedés a Kárpátaljai Művészeti Akadémia legnépszerűbb szakjainak nappali tagozatán figyelhető meg:

Grafikai tervezés, belsőépítészeti tervezés. Nappali: 28 000 hrvnyáról 57 000 hrvnyára, levelező: 26 000 hrvnyára.

Az Augustin Volosin Kárpáti Egyetem tandíjai nem változtak tavaly óta: a legnépszerűbb szakok tandíjai 60 ezer hrvnyába kerülnek a nappali és levelező tagozaton egyaránt.

Kárpátalja.ma

Volodimir Zelenskij: Ukrajna kész új biztonsági architektúra létrehozására

Ukrajna megbízható és tartós békére törekszik, és kész „új biztonsági architektúra létrehozására” – hangsúlyozta hétfőn Volodimir Zelenskij ukrán elnök Donald Trump amerikai elnökkel való találkozója előtt az X-en.

„Legfőbb célunk a megbízható és tartós béke megteremtése Ukrajna és Európa egésze számára. Fontos, hogy a találkozóink adta lendület pontosan erre az eredményre vezessen” – húzta alá az ukrán elnök.

„Tudatában vagyunk annak, hogy nem várhatjuk el Putyintól, hogy önként felhagyjon az agresszióval és az újabb hódítási kísérletekkel. Ezért kell a nyomásgyakorlásnak működni, és ennek közös nyomásgyakorlásnak kell len-

nie, az Egyesült Államok, Európa és mindazok részéről a világban, akik tiszteletben tartják az élethez való jogot és a nemzetközi rendet” – emelte ki.

„Meg kell fekézni az öldöklést, és köszönöm partnereinknek, akik ezen, s végtére egy megbízható és méltó békén fáradoznak. Közös Finnország, az Egyesült Királyság, Olaszország és az Európai Bizottság vezetőivel, valamint a NATO főtábornokainak összehangolt álláspontjainkat a Trump elnökkel való találkozó előtt” – közölte Zelenskij.

„Ukrajna kész a valódi fegyvernyugvásra és új biztonsági architektúra létrehozására. Békére van szükségünk” – fűzte hozzá.

MTI

Ötvenezer hrvnyá anyasági támogatás és új juttatások a családoknak

A kormány elfogadott egy törvénytervezetet, amelynek célja egy széleskörű és átfogó támogatási csomag bevezetése az ukrán gyermekes családok számára.

A jogszabályt több minisztérium közösen dolgozta ki a 2040-ig szóló Demográfiai Fejlesztési Stratégia keretében. Célja a születési arány javítása és a szülői feladatok összehangolása a munkavégzéssel, folyamatos állami támogatással a terhességtől a gyermek felnőtté válásáig.

A törvényjavaslat külön hangsúlyt helyez azokra a nőkre, akik úgy vállalnak gyermeket, hogy még nem rendelkeznek munkatapasztalattal vagy szolgálati idővel. A Szociálpolitikai Minisztérium adatai szerint 2024-ben az ilyen nők aránya az összes szülő anyja körében 44%-ot tett ki. A jelenlegi szociális támogatási rendszer sajnos gyakorlatilag nem biztosít számukra és gyermekeik számára megfelelő segítséget a gyermekgondozási szabadság idejére.

Jelenleg az állam 41 280 hrvnyát fizet egy gyermek születése esetén – 10 320 hrvnyát egy összegben, a fennmaradó összeget pedig 36 hónap alatt, azaz havonta 860 hrvnyát. Ez az összeg 2014 óta nem változott.

A törvényjavaslat a gyermekek után járó juttatások több típusának emelését írja elő, többek között:

a terhesség, a szülés és a gyermek születése utáni időszakra;

az egyszerű anyasági támogatás emelése 50 000 hrvnyára (jelenleg 10 320 hrvnyára);

a biztosítással nem rendelkező személyek havi támogatásának emelése 7000 hrvnyára (jelenleg a létminimum 25%-a, azaz 757 hrvnyára);

a „Baba-csomag” program folytatása: az újszülöttek szülei továbbra is választhatnak természetbeni segítséget („baba-csomag”) vagy pénzületi kompenzációt 7689 hrvnyára összegben.

A gyermekgondozás időszakára:

gondozási támogatás a gyermek 1 éves koráig – biztosított és nem biztosított szülőknek egyaránt;

az „eBölcsőde” program bevezetése a gyermek 1 éves korától kezdve: a szülők választhatnak, hogy otthon gondozzák gyermeküket 3 éves korig, vagy visszatérnek a munkába, igénybe véve államilag finanszírozott gyermekgondozási szolgáltatásokat (célzott támogatás 8 000 hrvnyára értékben);

ha az anya (vagy az apa) úgy

dönt, hogy otthon marad a gyermekkel 3 éves koráig, az állam ez idő alatt továbbra is fizeti az egyéni társadalombiztosítási járulékot (JESZV).

• Az iskolakezdéskor:

a „Diákcsomag” program – 5000 hrvnyá anyasági támogatás tanszerek, gyermekruházat és lábbeli beszerzésére.

• További támogatási eszközök a fogyatékkal élő gyermekek nevelő családoknak:

korai fejlesztési szolgáltatás biztosítása;

az „eBölcsőde” gondozási támogatás megemelt összege (akár 16 000 hrvnyára);

szociális szolgáltatások a fogyatékkal élő gyermekek komplex fejlesztésére és gondozására;

gyermek-asszisztens szolgáltatás vagy kísérői segítség az inkluzív oktatásban;

rehabilitációs intézkedések és egyéb támogatások.

A fogyatékkal élő gyermekek nevelő családok számára további támogatásokat is kínálnak, valamint egyes támogatások mértéke nagyobb lesz.

Okszana Zsolnovics szociálpolitikai miniszter kihangsúlyozta, hogy célul tűztek ki egy rendszerintű és valóban átfogó támogatási projekt kidolgozását. Ez nem korlátozódik a kifizetések növelésére, bár erre az eszközre is szükség van. Ahhoz, hogy az ukrán családok Ukrajnában akarjanak élni, külföldről haza akarjanak térni, biztosnak kell lenniük abban, hogy az állam segíti őket a terhesség alatt, támogatja őket a baba születése után, lehetővé teszi a szülők számára a munkavégzést és a gyermeknevelést, és ha szükséges, nem hagyja őket egyedül a további gondozásra és segítségre szoruló gyermekkel sem.

A törvénytervezet azt javasolja, hogy a kifizetések egy részének mértékét a Minisztertanács határozza meg, hogy nagyobb rugalmasságot biztosítson a családok igényeinek kielégítésében.

A kormány által kidolgozott általános csomag szerint a születéstől a gyermek 18 éves koráig a családonként járó teljes támogatási összeg legalább 1,08 millió hrvnyára lesz.

A teljes körű háború kezdete óta Ukrajna rekord alacsony termékenységi rátával szembesült, amely jelenleg mindössze 0,9. 2022-ben ez a szám 1,16 volt.

A Demográfiai és Társadalomkutató Intézet szerint 2023 júliusában 35,6 millió ember élt Ukrajna területén (az 1991-es határokon belül), és csupán 31,8 millió az Ukrajna által ellenör-

zött területen, míg 2022-ben 42 millió fő.

Kiril Nevdoha, a Nemzeti Gyermek- és Ifjúsági Hivatal vezetője arra figyelmeztetett, hogy a magas kifizetések kockázatot hordoznak: ösztönözve válhatnak a „pénzért való gyermekváltalásra”. Szerinte inkább a lakhatás, oktatás és szolgáltatások biztosítása teremthet valódi biztonságot a családoknak.

Marianna Onufrik, a „Szociális Szinergia” közszervezet vezetője megjegyzi, hogy a világ más országaiban a gyermekek után járó kifizetések számos tényezőtől függenek – a családi jövedelemtől, a lakóhelytől, a gyermekek számától. Véleménye szerint az, hogy a támogatásból mit lehet venni Kijevben és egy kis faluban, mondjuk Csernyivci megyében, nagyon eltérő. Felhívja a figyelmet arra is, hogy külföldön a családtámogatási kifizetések nemcsak a kereset szintjéhez, hanem a kiadásokhoz is kötődnek.

Szakértők kiemelik, hogy sok országban a támogatások mértéke a család jövedelmétől és a lakóhelytől függ. Az Egyesült Királyságban, Kanadában és Lengyelországban például évről évre felülvizsgálják a támogatásokat. Az Egyesült Királyságban a heti gyermekgondozási támogatások a szülők jövedelmi szintjétől függenek. A kifizetések összege körülbelül heti 1500 hrvnyára a legidősebb vagy egyetlen gyermek után, és heti 960 hrvnyára minden további gyermek után. Kanadában a család évente gyermekenként kapott maximális összege 7 ezer dollár. Lengyelországban a havi gyermekgondozási támogatás 800 zloty (körülbelül 9 ezer hrvnyára).

Marianna Onufrik meg van győződve arról, hogy az új törvényjavaslat nem a szociális védelemről szól.

Ugyanakkor a minisztérium azt hangsúlyozza, hogy ez egy támogatás és üzenet a szülőknek, hogy biztosítva lesznek gyermekszületés esetén is. A havi 7000 hrvnyára, úgymond, saját zsebpénz minden nőnek, mivel a szülés után gyakran egy nőnek nincs saját jövedelme. Ez a nő a férjétől vagy rokonaitól való abszolút teljes anyagi függőségbe hozza.

A javaslatok tehát nagy vitát keltenek a politikusok és a vezetők körében.

A javasolt változtatások várhatóan a jövő év elejétől lépnek hatályba, amikor a megfelelő költségvetést elkülönítik számukra.

Kárpátalja.ma

Rubio megnevezte a háborút lezáró megállapodás három kulcsfontosságú elemét

Marco Rubio felvázolta az orosz-ukrán háború lezárását célzó lehetséges megállapodás fő elemeit – írta a Jevropejszka Pravda augusztus 17-én, vasárnap este az Egyesült Államok külügyminiszterének az NBC News számára adott interjújára hivatkozva.

Rubio szerint „mindannyian tudjuk, milyen elemeket kell tartalmaznia egy ilyen megállapodásnak”.

„Meg kell vitatni, hogy milyenek lesznek a területek és a határok a konfliktus befejezése után. Meg kell vitatni Ukrajna hosszú távú biztonságára való jogos törekvését, hogy elkerüljön egy újabb inváziót. Meg kell vitatni, hogyan fog Ukrajna talpra állni, hogyan fog újjaépülni egy olyan ország, amelyet az elmúlt három és fél évben anynyi támadás ért. Ezek mind meghatározó elemei bármilyen meg-

állapodásnak” – jelezte a külügyminiszter. Hozzátette, hogy egy ilyen megállapodás keretében „mindkét félnek engedményeket kell tennie, ez tény”.

Rubio azt is leszögezte, hogy az Egyesült Államok nem fog nyomást gyakorolni Ukrajnára, hogy a békemegállapodás részeként átadja területeit Oroszországnak.

euointegration.com.ua/
Kárpátalja

Magyarok Kenyere. Kárpát-medencei búzaösszeöntő ünnepség Edelényben

A gazdák teszik termőföldd a szülőföldet

Elejét lásd az 1. oldalon

Az idei esemény fő szónoka Kövér László, az Országgyűlés elnöke azt hangsúlyozta: az összeöntött búzaszemekkel a megújuló magyar életet ünneplik. Az emberiség történetében a búza mintegy tízezer éve, a ma-

kájukkal a gazdák évről évre, jó és rossz időben egyaránt megújítják azt „az életszerződést, amely a magyarságot a Kárpát-medencéhez köti” – tette hozzá.

Koncz Zsófia családokért felelős államtitkár köszöntőjében egyebek mellett arról beszélt, hogy a Magyarok Kenyere több

Tállai András, az Agrárminisztérium parlamenti államtitkára beszédében kiemelte, az edelényi rendezvény egyszerűre jelképezi a nemzeti összetartást, a munka becsületét, a szegények és rászorulóknak megsegítése iránt vállalt kötelezettséget és kötelességet.

Papp Zsolt György, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke köszöntőjében azt mondta, a kezdeményezés résztvevőit többek között a tisztelet, a kitartás és a határokon átnyúló felelősség hívta feladatra. A programban önzetlenül segítik egymást az emberek, és bár vannak kihívások, ezekre is együtt kell keresni a megoldásokat – tette hozzá.

Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (MAGOSZ) elnöke hangsúlyozta, a Magyarok Kenyere program a magyar gazdák lelkéből fakadt. Az első évben összegyűjtött 10 tonna gabona a múlt évről már 1100 tonnára növekedett, a kezdeményezés pedig minden magyar közös ünnepe, bárhol is éljen a világban.

Kárpátalján az idei esztendőben 1274 gazda 90 tonna kenyérgabonát adott össze.

csele/MTI

gyarság Kárpát-medencei életében pedig több mint ezer éve az élet megújuló forrása – emelte ki Kövér László, hozzátéve, hogy a magyar gazdák ma és az elmúlt ézedredvben is mindig többek voltak, mint gazdasági szereplők, hiszen ők teszik termőföldd a szülőföldet. Áldozatos mun-

egy praktikus segítségnél, hiszen – mint mondta – az a nemzeti összetartozást és a szolidaritást is kifejezi. Szerinte a kenyér a magyar emberek asztalán a kemény munkát, a biztonságot, a családi összetartozást, a nap végén pedig az életet is szimbolizálja.

Munkaland és vízitúra a nagycsaládosokkal

Augusztus 8–9. között megrendezésre került a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesülete által szervezett Munkaland-járáttal egybekötött vízitúra. Tizennégy család indult útnak Beregszászból Viskre, összesen 39 fő 11 településről. Rendhagyóan a két program most egy összevont eseménnyé fonódott, így a résztvevők kétnapos kiránduláson vehettek részt.

rekek csúszdázhattak, a felnőttek pedig számos pihentető medence közül válogathattak. A fürdő családias hangulata tökéletes keretet adott a kötetlen együttlétnek.

A nap zárásaként a tájházban közös vacsora várta a társaságot, majd előzenés táncos est következett, ahol kicsik és nagyok egyaránt jókedvvel kapcsolódtak be a mulatságba.

A második napon a Tiszán élvezve a résztvevők együtt fe-

A résztvevőket a Viski Zöld Falusi Turizmus Szövetség elnöke, Ötvös Ida néni fogadta, bőséges vendéglátással és szállással: egyes családok a Fodó Sándor házában, mások viski magyar családok otthonaiban kaptak helyet, ami remek alkalmat adott az ismerkedésre és baráti kapcsolatok építésére.

Az első nap a „munkaland” jegyében kezdődött. A program részeként lehetőség nyílt meglátogatni a helyi magyar tulajdonú ásványvízüzemet, ahol Szup Zsolt nagycsaládos tag vezette végig a kirándulókat. A családok megismerkedhettek a palackozás teljes folyamatával: láthatták, hogyan töltik meg a palackokat, helyezik fel a címkéket, rakják sorokba a kész termékeket, és miként kerülnek ezek a piacra.

A délután a pihenésről szólt: a családok a Tulipán Élmenyfürdőben kapcsolódtak ki, ahol a gye-

dezték fel kanyargós, élővilágban gazdag folyókat. A vízitúra nemcsak sportélményt nyújtott, hanem újabb lehetőséget is adott a közösségi élmények megélésére.

A hétvége végére a családok élményekkel, új barátságokkal és kellő fáradtsággal, némi izomlással tértek haza. A program célja a kárpátaljai magyar közösség összetartásának erősítése, hagyományörzés és a pihenés lehetőségének nyújtása volt a rohanó hétköznapokban.

Köszönjük a szívélyes vendéglátást Ötvös Ida néninek, Takács Zsuzsannának a kirándulások lebonyolítását. Továbbá köszönjük a programfelelősök, Tarpai József és Szilágyiné Tóth Gabriella lelkes munkáját. A program a magyar kormány támogatásával valósult meg.

Tarpai Julianna és Tarpai Mária résztvevők

WHO: Ukrajnában a háztartások 82%-ának vannak nehézségei a gyógyszerekhez való hozzáféréssel

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ukrajnai képviselője közölte a felnőtt lakosság háború alatti egészségügyi szükségleteinek frissített értékelését – jelentette az Élet (Життя), az Ukrajnuszka Pravda magazinja augusztus 8-án.

Az ukrajnai háztartások 82%-a számolt be nehézségekről a szükséges gyógyszerek beszerzésében azok hiánya vagy elérhetetlensége miatt.

A krónikus betegségben szenvedők családjainak 72%-a szembesült akadályokkal az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén – főként a gyógyszerek (59%) és a kezelés (36%) magas költsége miatt.

Továbbra is gyakoriak a mentális egészségi problémák: a válaszadók 72%-a tapasztalt szorongásos, depresszió vagy erős stressz okozta tüneteket az utóbbi egy évben, a felük pedig az elmúlt két hónapban súlyos stresszt tapasztalt.

Íme néhány a WHO további következtetése közül:

– a háztartások 8%-a nem kapta meg a szükséges gyógyszereket;

– 64% legalább egyszer akadályba ütközött az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén;

– 10 válaszadó közül egy nem fért hozzá a szükséges szolgáltatásokhoz;

– 35% halasztotta későbbre az egészségügyi ellátás igénybevételét;

– a leginkább károsodott meggyekben ritkábban (48%) fordultak segítségért, mint más régiókban (58%).

A WHO hangsúlyozta a folyamatos támogatás fontosságát az egészségügyi szolgáltatások rendszerének megerősítéséhez, különösen azokon a területeken, amelyeket a leginkább sújtott a háború.

A világszervezet ukrajnai képviselőjének megállapításai egy 4000 felnőtt bevonásával készült, országosan reprezentatív felmérésen alapulnak.

Kárpátalja/
life.pravda.com.ua

Oklevéltadással zárult a Kárpátaljai Nyári Kölcsey Pedagógusakadémia

Új ismeretek szerzése és tapasztalatcsere

A résztvevőket Fodor Éva, a KMPSZ módszertani irodájának vezetője köszöntötte, további kitartást, eredményes munkát kívánva számukra. Majd a Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola Dobronyi Rózsák citeraze-

Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és a Rákóczi Főiskola elnöke foglalta össze a célokat. Mint elmondta, az idei akadémia is szabadegyetemi formában zajlott, változatos témákat kínálva a résztvevőknek. Ezek között ko-

vén beszélve a másik iránti toleranciából megértse egymást, fontos a nyelvi akadálymentesítés – mondta. Ezek az elemek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Kárpátalja továbbra is a béke szigete maradjon.

Emellett a hét folyamán az előadók a digitalizáció és a mesterséges intelligencia gyermekekre és az oktatási folyamatra gyakorolt pozitív és negatív hatásaira igyekeztek felhívni a figyelmet, illetve nagy érdeklődésre számot tartó témának bizonyult a nehezen kezelhető gyermekek integrációja a közösségbe, különös tekintettel azokra, akik túl korán kerülnek digitális eszközök hatása alá. Az elnök asszony hangsúlyozta: a 21. század kihívásaira a pedagógusoknak is fel kell készülniük, fontos, hogy megtalálják az arányt a hagyományos módszerek és a modern technológia között, hogy a gyermekek kiegyensúlyozott fejlődést biztosító oktatásban részesüljenek.

A rendezvény végén Orosz Ildikó és Fodor Éva átadták a képzést igazoló okleveleket. „Jövőre ugyanitt, más témákkal, hiszen kimeríteni úgysem tudjuk – mindig lesz új, ami gondolkodásra és fejlődésre készít bennünket” – búcsúzott a résztvevőktől az elnök asszony.

Kósa Eszter

nekara – Mészár Katalin vezetésével – beregi népdalokból adott elő egy csokorra valót, illetve Halász Bertalan irányításával a beregszászi harmonikások viski lassú és friss csárdással szórakoztatták a nagyérdeműt.

A koncertet követően Orosz

moly hangsúlyt fektettek a nyelvi akadálymentesítésre, amely a kárpátaljai többnemzetiségű együttélés egyik kulcskérdése. Kárpátalja soknemzetiségű régió, ahol mások mellett ukránok és magyarok élnek egymás mellett. Ahhoz, hogy a két szomszéd az anyanyel-

Beszélgetés Barta Ferenc református lelkésszel

Isten itt is meg tudja áldani az övéit

Barta Ferencet gyerekkorában – mint oly sok kortársát abban az időben – nagyszülei fogták kézen és vitték magukkal a templomba, ahol hamar ráébredt, hogy van egy Isten, aki irányítja az életünket, ami nem a temetőben ér véget. Bár, bevallása szerint, soha nem akart lelkész lenni – a biztos megélhetést jelentő informatika csábította –, ma már tudja, hogy az Úr vezette erre az útra, s hálás, ha profétálhat.

– Átlagos falusi családban születtem Beregújfaluban. Nagyszüleim még az előző kor neveltjei voltak, jártak templomba. Úgy hatéves koromtól vittek magukkal minden alkalommal. Hamar feltűnt, hogy ott az életünket irányító Istenről beszélnek, meg az ítéletről, hogy nem mindenki „oda megy a temető-sorba”, ahogy néha az emberek mondják. Nem értettem mindent, de azt igen, hogy kétféle vagyunk. És az érdekelt igazából, hogy merre vezet az én utam.

– Az Ön korosztálya már részt vehetett hitoktatásban.

– Meg táborozhattam is. Amikor láttam, hogy az utcabeli fiatalok, hazajöve a táborból, csillogó szemmel mondták, hogy megtértek, s még az alkoholista családba is örömmel mentek haza, akkor úgy éreztem, hogy ami az ő életükben van, az nekem is kell. És akkor – lelkész, hitoktató, ifjúsági munkás stb. nélkül – elkezdtem esténként összejárni. A táborból hazatértek meséltek megtapasztalásokról, énekeltek a hazahozott kis énekeskönyvekből, egy-egy bibliai üzenetet olvastunk fel, beszélgettünk róla. Egy este, amikor Krisztus keresztre feszítésének történetét olvasták, hogy „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek”, akkor ez mélyen megérintett. Mintha lelkileg én is ott lettem volna, s mintha rám mondta volna, hogy „bocsáss meg neki, mert nem tudja, mit cselekedett”. Akkor úgy éreztem magam, mint akiről láncokat vettek le. Nagyon megváltozott ettől az életem. Addig én érzékeny, gyenge, tornából felmentett, beteges kisgyerek voltam, sokat sírtam, miért nem változik jófelé az életünk, az életem. És ott volt egy törés az életemben. Akkor éreztem, hogy érdemes élni, és elhozta Isten azt az érzést, hogy hozzá tartozom, a kezében vagyok, s nem tud onnan kivenni senki.

– Ez a felismerés merre indította el?

– Az ifjúsági csoportba. Attól kezdve úgy éreztem, hogy az istentiszteleten a pap rólam beszél. De jó volt megtapasztalni, hogy tud az Úr megszólítani! Napról napra jobban értettem az Isten szavát, valamikor nem úgy, ahogy kellett volna, vagy későn értettem meg, de szólt hozzám. És szól ma is. Olyan öröömöm van, amikor igehirdetésre készülve sokszor csak ki kell nyitni a Bibliát, és leírni, amit Ő mond. Persze van, amikor napokig készülök, gyötrődök.

– Mikor döntött a lelkésszé hívatás mellett?

– Soha nem akartam lelkész lenni. Van egy keserű élményem. Gyerekkoromban sokszor szaval-

tam, énekeltem, de egyszer a templomban kellett kiállni, és annyira folyt a könnyem, hogy még olvasni sem tudtam a papírról a verset. Úgyhogy nem vágytam soha emberek elé kiállni. Egyébként az iskolában a matematika nagyon jól

ment, jó eredményeim, helyezéseim voltak, s úgy gondoltam, ezen a pályán fogok majd elindulni. A Péterfalvi Református Líceumba jelentkeztem, ami nagyon jó lelkületű volt. Úgy éltünk, mint egy nagy keresztyén család. És jó közösségek is voltak: ifi, szövetségi csoport, a nagyobbak tartottak kisebbeknek alkalmakat, volt lehetőség a nagyszülősi kórházban az otthejtett gyermekek között szolgálni stb. Az első évben azt mondtam: Istenem, ezt az első évet odaadom neked, mutasd meg, hogy hol szeretnél látni. Nem igazán láttam Isten útmutatását. A számítógép, az informatika egészen elcsábított. Volt egy tanáruunk, aki programozást tanult, s volt, hogy egy éjszaka alatt több száz dollárt keresett. És ez is csábított. Bele is merültem ennek a tanulásába, úgy éreztem, ez lesz az én utam. Harmadik évfolyamon, egy februári reggelen, amit a szokásos igeolvasással kezdtem, a Márk 8, 34 szólt hozzám: „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét és kövessen engem”. Ültem, és nem értettem. Nem láttam semmi olyasmit az életemben, amit meg kellett volna tagadni. Már megvolt a felvételi lapom Budapestre és Debrecenbe az informatika szakra – oda rengeteg embert vettek fel abban az időben, úgyhogy még nagy kockázatot sem kellett vállalnom. Olyan egyértelműnek tűnt az utam... Tüdőtem az ígét, de továbbra sem érttem. Amikor kimentem, a lelkész-igazgatóval, Seres János esperes úrral találkoztam, aki a kezembe nyomott egy tájékoztató lapot, hogy Beregszászban a püspöki hivatalban lesz egy meghallgatás azoknak, akik lelkészeknek készülnek. Mondtam, hogy ez nem nekem kell, hanem az osztálytársamnak – ő is Feri volt, s ő mindig papnak készült. Úgyhogy vissza is adtam a lapot. Délután meg a hitoktató hozta a felvételi lapot. Neki is azt mondtam, nem én, a másik

Feri. Este megint elővettem az ígét. „Tagadja meg magát és kövessen engem.” Tudtam, hogy az Isten útját nem akarom elhagyni, úgyhogy azt mondtam: tegyünk egy próbát. Kértem Seres Jánostól egy lelkészi ajánlást, és másnap elindultunk Beregszászba. Útközben Benében lerobbant az esperes úr öreg Ladája. En meg boldog szívvel álltam a füstölő autó mellett: nem kell tovább menni, megoldódott a dilemma. Ám megállt mellettünk egy ismerős autós, és bevitt a püspöki hivatalba. Kilencen voltunk, s azt mondták, hárman kapnak ajánlást. Gondoltam, ez is rendben, én nem kerülök ebbe be, hisz a többiek régebb óta készültek, gitároztak, énekeltek stb. A meghallgatás után – még nem tudtuk az eredményt –, újabb feltételeket szabtam: Uram, én csak akkor megyek, ha Debrecenbe küldenek... Már négy nevet is felolvastak, aki megkapta az ajánlást, Budapestre és Sárospatakra. Ötödiknek az én nevemet mondták, és hogy Debrecen. Ettől kezdve nem volt kérdés, hová megyek. Innentől minden egyértelmű volt, hogy hol a helyem.

– Milyen elképzelésekkel indult el a pályán?

– Nem igazán gondolkodtam azon, hogy hol, milyen gyülekezetben, milyen beosztásban szeretnék szolgálni. Leginkább Isten elhívásának akartam eleget tenni, s tudtam, hogy ahogy eddig vezetett, ezután is fog vezetni. Biztos voltam, hogy el lesz készítve az út.

Annnyit tudtam biztosan – és a feleségemmel, akivel a teológián ismerkedtünk meg, már az első randin meg is beszéltem –, hogy a tanulmányaim befejezése után haza fogok jönni. A feleségem meg jött velem. Ő az ötödik évét már itt töltötte exmisszusként.

– A lelkész általában nem választja meg a szolgálati helyét...

– Amikor megérkeztem – Kovács Gyulával egyszerre jöttünk –, Szántó János esperes úr a gyülekezeteibe – Bátyú, Bakos, Újbátyú, Harangláb – mindenhol elvitt bennünket, mindenhol bemutatkoztunk, de nem tudtuk, hová helyeznek. Végül a feleségemmel Bakosba és Újbátyúba kerültünk. Újbátyúban volt a templom fölötti részben egy kis lakás, oda költöztünk. Nem panaszkodtunk a hiányosságokra, fiatalok voltunk, sok feladatunk volt. Igaz, ott gyerekekkel nehezen lehetett volna megoldani a normális lakhatást. De az Úr ezt is elrendezte. Egy év múlva – akkor már Zsukovszky Miklós volt az esperes, s már Rafajnaújfaluban is én prédikáltam – áthelyeztek Barkaszóra. Nagyon örültünk, mert ott egy lakható parókia volt, egy nagyon jó gyülekezet, akik szeretettel fogadtak. Így azóta is itt élünk és szolgálunk, és Rafajnaújfaluba, a szomszédba is innét járunk. Ott is családtagként fogadtak bennünket, s úgy is élünk közöttük.

– Közben bővült a család...

– Még házasságkötésünk előtt beszélgettünk a feleségemmel ar-

ról, hogy nagycsaládot szeretnénk. Mi ketten voltunk az öcsém, Noémiek hárman. Négy gyermekért imádkoztunk, hármat kaptunk. Zsófia az elsőszülöttünk, majd egy vetélés után megajándékozott az Úr Abigéllal, a kicsi fiunk, Lukács János most öt éves. Mindegyikükért nagyon hálásak vagyunk.

– A lelkész az ünnepeken a legelfoglaltabb. A gyerekek hogy tolerálták ezt? Hisz anya és apa is lelkész.

– Ez soha nem volt kérdés. Ebbe születtem bele. Zsófi már párhetesen ott volt a templomban. És ha elmentünk az anyai nagyszülőkhöz Gergelyugornyára, ott is ezt látták. Úgyhogy számukra teljesen természetes volt, hogy velünk együtt ők is ott vannak az istentiszteleten.

– Azért van lehetőség családi együttlétekre is.

– Persze. Úgy megszoktuk, hogy mindig közösen étkezünk. És olyan jókat tudunk így beszélgetni! A legkedvesebb a szenteste, amikor vége van az istentiszteletnek, leülünk az asztalhoz, ajándékot bontunk, éneklünk, együtt játszunk. Vagy nagyszombat, amikor elmegyünk sétálni. Az ünnepek első napja foglaltabb, mert sok helyre úrvacsorát viszünk mindkét gyülekezetben, de másnap istentisztelet után már a családé az idő. Amíg szabadon közlekedhettünk, akkor átruccantunk a határon a nagyszülőkhöz, ők is olyankor szépen összegyűjtik a családot. Jó példaként szolgáltak a feleségem nagyszülei is: a nagypapa, Beregszászi Károly büntetésből került Szabolcsba, Benkre lelkésznek, mert gyerekként szerveztek a legnagyobb kommunizmus idején. Azt gondolták a „büntetők”, hogy ott majd a gyerekeivel éhen halnak, de megtartották őket Isten, még három gyerek született, s a nagypapa kilencvenévesen a kórházban a többieknek bizonyosságot tett Megváltójáról. Ezek a bizonyosságtévő életetek neveltek bennünket is.

– Hogyan látja a gyülekezetét?

– Rafaján egy kis közösség vagyunk, hála Istennek, nem nagyon fogyunk, nem menekültek el tömegesen, néhány öregünket vesztítettük el. Mindkét gyülekezetben úgy érzem, ha elmegy valaki, mindig jön más a helyébe. A háború kitörése után sokáig nehezteltem azokra, akik elmentek, bár nem tartoztak a veszélyeztetett ka-

kezni, felújítani. Mindkét gyülekezetben nagyon jól működik az énekhar, van, amikor együtt szolgálunk. Az énekhar a motorja mindkét gyülekezetnek.

– Sohasem akartak elmenni innen?

– Azt szoktam mondani, a Budapest Kálvin téri gyülekezetbe mennék el szívesen – bár sosem voltam ott, de milyen nagy szám lenne! –, vagy a nagyvarsányiba. Ott legációban voltam egyszer, s tele volt a nagy templom. Később volt ott egy nehéz időszak, s hívtak bennünket. Akkor sokat imádkoztunk, de nem mondtunk végül. Nem megyünk el a magunk kenyerét keresni, Isten itt is meg tudja áldani az övéit. A helyünkön látjuk magunkat, megtapasztaljuk, hogy Isten az övéiről gondoskodik.

– Milyen jövőképet vízionál?

– Most a presbiterekkel is a túlélésre játszunk. Nincsenek nagy felújítási terveink, ami fontos és nem sok pénz kell rá, azt meg fogjuk csinálni. És várjuk, hogy egy kicsit könnyebb legyen, hogy az üres házak újra benépesüljenek. Hiszem, hogy a mostani helyzetből is tud az Isten jót kihozni. Az a reményem, hogy lesz itt még könnyebb, s lesz itt még jó, csak nekünk most helyt kell állni, látványos kell a templom körül is, hogy itt vagyunk. Ahol tudunk, segítünk, igyekszünk megtartani azokat, akik vannak. Nagyon kell szeretnünk az Isten, s engedni, hogy amivel túlszordult a szívünk, abból folyjon a mellettünk levőnek. Ne kövek legyenek a vödör vízben, hanem szivacs: aki eljön a templomba, a közösségbe, az megszívja magát, és az úton is csepeg kifelé másokra, s otthon is átadja. Ne csak szóban, hanem éljük meg hitünket a kis dolgokban is, amiben megszólított az Isten. Tegyük bizonyosságot mások előtt, s az Isten majd elvégzi a szívekben a munkát. Amikor a háború kitört, én azt az ígét kaptam, hogy „A bölcs látja a közelgő veszedelmet, és elrejtőzik előle, az ostoba pedig egyenesen belefut, és megszenvedti” (Péld 22, 3). Sok férfinek ezt tanítottam, de ott helyben meg kell élnünk a hitünket. Hálás vagyok sokakért, akik nem nagy dolgo-

kat tesznek, de látszik rajtuk, hogy Isten gyermekei, és lehet számítani rájuk, odaállunk egymás mellé. Sokszor a mi sebeink árán gyógyulnak a többiek. Tanulunk egymástól, megbeszéljük tapasztalatainkat. És meg kell látni közöttünk, a közösségünkben, ki az, aki segítségre szorul. Legyünk a mieink között, találjuk meg az elkallódottakat. Ne legyünk haszontalan szolgák, akik csak a kötelességet teszik meg.

– Úgy legyen!

Marton Erzsébet

Jakab Lajos doktor előadása a Munkácsy Mihály Magyar Házban

Mindennapos szívügyeink

Elejét lásd az 1. oldalon

Az elképzelés ötletgazdája, Korolyova Erzsébet, a KMKSZ munkácsi alapszervezetének elnöke az előadássorozat első vendégeként dr. Oroszi Pál onkológust (Munkácsi Keresztény Egészségügyi Központ) kérte fel, aki a daganatos megbetegedésekről tartott egy nagyon tartalmas előadást. Másodjára kollégája, dr. Vackó László belgyógyász tárta a hallgatóság elé a stresszről szóló értekezését, ami igencsak aktuá-

következményeként kialakuló szövődményekről beszélt. A téma azért is aktuális napjainkban, mivel az összes halálok közel a felért a szív- és érrendszeri megbetegedések, a magas vérnyomás és az azokból kialakuló szövődmények a felelősek.

A bevezetőben szó volt a tesztünk motorjának is számító szív felépítéséről, ennek az ökölnyi méretű szervnek a működéséről, illetve a keringési rendszer jelentőségéről. Érdekes, hogy a köztudatban nem sok jelentősé-

és azt is megtudhattuk, hogy a rizikófaktorok között a genetikai tényező alig 20%-kal van jelen az ilyen betegségek előfordulásában.

Ami a szív- és érrendszeri betegségek/magas vérnyomás legfőbb veszélyeit illeti, az előadó részletesen beszélt a két legsúlyosabb következményről, a stroke, illetve a szívinfarktus kialakulásának lehetőségéről, a betegségek előjeleiről, tüneteiről, és azok kezeléséről is. Mint elhangzott, mindkét esetben rendkívül fontos jelentősége van az időfaktornak, hiszen az esetek döntő többségében a néhány órán belül történő szakszerű ellátás nemcsak életet menthet, de a legtöbb esetben az életfunkciók teljes körű visszaállítása is lehetséges.

Az előadás zárásaként a hallgatóság tagjai közül többen is kérdéseket tettek fel, ami azt jelezte, hogy a témakör igencsak fontos jelentőséggel bír mindnyájunk életében, hiszen a szervezet motorjának számító szív és az érrendszer működése talán a legfontosabb szerepet játszik az életfunkciónkban.

Zárszóként dr. Jakab Lajos mondott köszönetet Korolyova Erzsébetnek, Tarpai Józsefnek, a Munkácsi Mihály Magyar Ház igazgatójának, illetve Pfeifer Anita kulturális menedzsernek az előadás technikai segítségével, illetve azért, hogy részese lehetett annak az előadássorozatnak, amely arra irányul, hogy még jobban figyeljünk oda egészségünkre, és vegyük észre azokat az intő jeleket, amelyek sokszor vérszegényként figyelmeztetnek egy-egy betegség kialakulására.

Kovács Erzsébet

lis témakörnek számít napjainkban. Augusztus 11-én – az első két alkalomhoz hasonlóan ugyancsak a Munkácsi Mihály Magyar Házban – került sor az immáron harmadik előadásra, amelyen dr. Jakab Lajos badalói családorvos beszélt a „mindennapos szívügyeinkről”.

Az előadás rejtelmes címét megcáfolandó, a doktor nem amolyan lélekűvadás vagy romantikus témakörű előadást tartott, hanem a szív- és érrendszeri megbetegedésekről, és az azok

get tulajdonítunk a vérnyomás-mérés szabályainak, pedig ennek a rutinszerű műveletnek a szakszerű elvégzése rendkívüli jelentőséggel bír a kapott értékek, és így a további gyógyítási teendőket illetően.

A tartalmas előadás során szó volt még azokról a legfontosabb kockázati tényezőkről – helytelen táplálkozás, mozgáshiány, életmód, túlsúly, dohányzás, túlzott alkoholfogyasztás stb. –, amelyek leginkább befolyásolhatják a szívbetegségek és magas vérnyomás kialakulását,

galmassá, hanem legfőképpen az egymáshoz való hűségéről, a feltétlen ragaszkodásról, a „kettenben már jobban nem is lehetünk” érzés megéléséről, arról, hogy egyikük sem tud betelni a másikkal. Az idézett levelekből és naplójegyzetekből sok minden más is kiderül. Szobotka például megvallja, hogy szeretett hitvese mellett minden más nő csúnya, buta és jelentéktelen. Szabó Magda pedig megkapó őszinteséggel ír arról, hogy számára mennyire fontosak a szerelmi együttlétek, s hogy ilyenkor mennyire megújul a teste és a lelke.

Ha jó sorsunk úgy hozza, hogy eljutunk Debrecenbe, ott a város központjában, a Kálvin téren találkozhatunk az írónőt megformáló szoborral. Szabó Magda egy lócán ül, amelynek karfái két macskát ábrázolnak, jelezvén, hogy milyen nagy állatbarát is volt. A bronzból kiöntött cicák szinte kötelező megszimogatása után nézzünk az írónő szemébe. Mintha azt olvasnánk ki belőle, ami az előadás során ki is mondatik: hiszek a szenvedély létjogosultságában. Íme, az egyik kulcsmondat az írónő ars poetikájából.

Kovács Elemér

Magda, a Szabó. Színházi est Beregszászon

A szenvedély létjogosultsága

A múlt század utolsó harmada körberajongott írónőjének, Szabó Magdának és férjének, a szintén író és tanárember Szobotka Tibornak a kapcsolatáról szól a *Magda, a Szabó*

A darab nem a világhírnévre szert tett írónő egyik-másik műve keletkezésének körülményeit meséli el – bár kétségkívül ez is egy izgalmas vállalkozás lenne –, hanem a házaspár magán-

című színházi produkció, amelyet kedden Beregszászon láthatott a közönség. Szerdán pedig a Déryné Programnak köszönhetően Viskan adta elő Mészáros Tibor és Krajcsi Nikolett színművészek.

életébe nyújt bepillantást. A párkapcsolatról, a küzdelmes mindennapokról, a sikerek és kudarcok megéléséről szól. Arról, hogy ugyanazt a dolgot miként látja és éli meg a férfi és a nő. De az előadás nem csupán ettől válik iz-

HITÉLET

Bízzatok és higgyetek!

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltek, és én megnyugosztalak titeket.” (Máté 11, 28)

Nagyon jól ismert igevers ez, kívülről tudjuk. Minden alkalommal, ha olvasom, üzen az Isten, szól hozzám ezen igeversen keresztül. Szinte érzem, hogy nekem szól személyesen, Jézus int felém biztatón: „Jöjj, ne félj” – és kitarja a karját felém, mint édesapám annak idején gyermekkoromban, ha futottam hozzá. Csúpan az ige olvasása, meghallása számomra erőt, bizalmat, biztatást jelent: „Jöjj hozzám, látom, rongyos a ruhád, kuszált az életed, minden reményed elhagyott, szennyes lettél, régi bűneidbe visszaestél, megsebeztek, és magadra hagytak az emberek, jöjj hozzám!” – Jézus mondja neked és nekem, és mondja minden megfáradt embernek.

De jó, hogy az ige élő és ható, ereje van, mint volt az Úr Jézus szavainak kétezer évvel ezelőtt! Szavára gyógyult a beteg, szavára élővé lett a halott – mert az Ő szava feltámaszt. Engem is feltámaszt a csüggedéseim, keserűségek koporsójából.

Hányszor gyászoljuk magunkat, mert milyen szomorú az életünk! Igaz, szomorú és nehéz, de nem elveszett! Van kihez menni. Jézus hív: „Jöjj hozzám!”

Vigyázat, a megkeseredés haragot van maga után, a harag meg bosszút. A bosszúállásnak pedig nagyon sok változata van. Mielőtt mélyebbre zuhannál, mielőtt elkapnának a reád leselkedő ellenséged, fuss oda Jézushoz!

Egy asszonyt egyszer elkaptak, rajta kaptak, hogy bűnt követett el, és azonnal cibálták Jézus elé. „Halálra való, meg kell kövezni...” Jézus megbocsátott ennek az asszonynak, elvette bűneinek terhét, szabaddá vált.

De mit élt át ez az asszony addig, amíg cibálták, hurcolták, kiabálták fejére bűneit, mennyi megszegyenülés, mennyi mocok, gyalázás hullt rá?! Ne várj, amíg nyilvánosan megszegyenít a bűnöd – fuss Jézushoz! Jézus ismer, szeret téged, és ismeri a te rosszakaróidat, ellenségeidet is, nekik is van nyilvántartott bűnlisztájuk Jézusnál. Ne a mások bűneit keresd, a saját életed terheit, sebeit, kínjait vidd hozzá! Fáradt vagy, mert az élet nagyon nehéz. Tudja ezt az Úr, és azt ajánlja neked, hogy menj közel Hozzá, és Ő megpihentet. Ne félj!

„Bízzatok; én vagyok, ne féljetek! Bizony Isten fia vagyok.” (Máté 14, 27)

Úgy gondolom, minden ember fél valamitől; ez akkor is igaz, ha sokan tagadják, vagy még maguknak sem igen vallják be...

Úgy gondolnánk, a Jézust kö-

rülvevő tanítványoknak nemigen volt okuk a félelemre, hiszen a Mester közelében élhettek, láthatták a sok csodát, amit véghezvitt. Fenséges érzés, élmény volt bizonyára minden tanítványnak. Hát valóban nem féltek? Igen, úgy illett volna. De bizony, mivel hús-vér emberek voltak, ők is féltek sokszor.

Az ember természetéhez tartozik a félelem. A félelem nem mindig rossz, mert ha nem félünk, bizonyára sokkal több esztelenséget követnénk el. A rossztól, a bűntől félni egészséges félelem. Rettegünk, ha megjön a magas villanyzámla, a gyermekünk már megint nem hívott „időben” – kétségbeesünk. Az orvos összehúzza a szemöldökét, amikor kezébe veszi a kivizsgálás eredményeit: azonnal összerándul a gyomrunk, pedig még semmit se mondott.

Miért ez az állandó félelem? Mert a Sátánnak az jelent élvezetet, ha minket kínozhat: félj csak, rettegj, mert nem elég a pénz, mert biztosan baleset történt, mert rákod van!... És mi olyan gyengék, olyan esendők vagyunk, hagyjuk magunkat befolyásolni a Sátántól!

Amikor a Genezáreti-tavon dobálja a hajót a viharos szél – miért ne dobálná, az ördög dobáltatja –, a tanítványok megijednek, félnek. És most még Jézus sincs velük! Látja ezt, tudja ezt nagyon jól az Úr. Dehogy hagyná Ő magukra szeretett tanítványait! Megy hozzájuk, siet, mint a szülő siet kétségbeesett gyermeke után.

De a tanítványok most attól ijednek meg, hogy azt gondolják, szellem jár a tavon – és a felnőt, edzett halászok félnek! „De Jézus azonnal szóla hozzájuk: Bízzatok, én vagyok, ne féljetek!” Erre Péter: „Uram, ha Te vagy, parancsolj, hogy hozzád mehesek a vizeken!”

Jézus pedig hívja: Jövel, gyere, ha annyira akarsz. „És Péter kiszállt a hajóból, és járt a vizeken” mindaddig, amíg a felé kinyújtott kézre, Jézusra nézett. De Péternek egyszer csak eszébe jutott, hogy alatta hullámok vannak, a mélység tátong. És Péter süllyedni kezdett. A megrémült, kétségbeesett, süllyedő Péter a legjobb imát kiáltja Mestere, Jézus felé: „Uram, tarts meg engem!” „Jézus pedig azonnal kinyújtva kezét, megragadta őt, és mondta neki: Kicsiny hitű, miért kételkedsz?”

Péter járt a hullámokon. Én elhiszem. Jézus téged sem hagyott el soha, szemei rajtad vannak. Bízzál benne! Mert Ő Úr, Ő Isten Fia, a Megtartó!

(Morzsák 1., 1999)

Dr. Tapolyainé Bartha Gizella

Lelki Elsősegély Telefonszolgálat

Bajban, kétségben hívjon minket!

Éjjel, nappal várjuk hívását!

Bizalmasan beszélhet!

Mobil: +38(095) 600 80 05, +38(097) 600 80 05

A nők lelki problémái a háborús hétköznapokban

Sikeres megküzdési stratégiák

Nap mint nap látjuk, tapasztaljuk, átérezzük, hogy a nőknek rengeteg gonddal, problémával kell megküzdniük a háborús hétköznapok során. A legfontosabb feladatuk most is az, hogy egyben tartsák a családot, még úgy is, ha a férj és a nagyfiú a fegyveres konfliktus kiszélesedése óta csak a határ túloldalán érhető el. Itthon neki kell gondoskodnia önmagáról, a (kisebb) gyerek(ek)ről, a beteg, esetleg mozgásukban korlátozott nagyszülőkről, s elvégezni minden olyan munkát – például a fű kaszálását –, amit eddig a férfiak vállaltak fel.

A nő a háborúban is nő marad, évezredek óta géneiben hordozza a helytállás reflexét. Azt hihetnénk, hogy ösztönösen tud választani a számára legkézenfekvőbb és leghatékonyabb megküzdési stratégiák közül.

– *Vagy a dolog mégsem ilyen egyszerű? – Beszélgetésünk elején ezt a kérdést tettük fel Berghauer-Olasz Emőkének, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék docensének, a Kárpátaljai Magyar Mentálhigiénés Társaság elnökének.*

– Bizony nem! A háború minden körülmények között krízishelyzetet idéz elő, amely lélektanilag kritikus állapotot jelent. Ilyenkor az egyén kénytelen szembenézni az érzelmi egyensúlyát veszélyeztető körülményekkel. A három és fél éve tartó megpróbáltatások nem megszokhatók, hanem tudatos alkalmazkodást, új megküzdési stratégiák kialakítását kívánják meg annak érdekében, hogy lelki egyensúlyunk helyreálljon.

– *Az élet a küzdés maga, mondják a bölcsek. Már eddigi életünk során is számos akadályt vettünk sikeresen...*

– Igen, de voltak már korábban is olyan élethelyzetek, amelyek meghaladták az erőnket – például egy közeli hozzátartozók elvesztése. A háborús pusztítással szemben most is tehetetlenek vagyunk, ezért ilyenkor a problémaközpontú megközelítés helyett gyakran

az érzelmeközpontú megküzdési stratégiák kapnak hangsúlyt. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a nehézségek és a stressz elkerülhetlensége mellett is tudatosan törekszünk lelki egyensúlyunk megőrzésére: figyelmet fordítunk a pozitív élményekre, ápoljuk a támogató kapcsolatokat, valamint igyekszünk erőt meríteni mindaból, ami biztosságot és reményt ad. Ezzel párhuzamosan fontos a negatív, romboló minták felismerése és azok tudatos kezelése, hogy ne fokozzák a feszültséget és a kimerülést.

– *Az, hogy jó irányba induljak el, és arrafelé haladjak, csupán egy tudatos döntésen múlik?*

– Nem, de mindenképpen ezzel kezdődik. A mentális egészség megőrzése a háború árnyékában szorosan összefügg a rezilienciával – vagyis azzal a képességgel, hogy a nehézségek ellenére is rugalmasan alkalmazkodjunk és megőrizzük lelki egyensúlyunkat. Kutatások szerint ez egy összetett folyamat, amelyre egész tudományág épül. Ennek része az önreflexió, vagyis önmagunk folyamatos megfigyelése és értékelése. Az önismeret elmélyítése akkor a leghatékonyabb, ha realista

optimizmussal és kiegyensúlyozott életvitellel párosul – így elkerülhetők a szélsőségek, miközben nagyobb hangsúlyt kapnak az apró örömeik és a mindennapi pozitív élmények. Érdemes emellett támaszkodni a hitre is, amely a lelki ellenállóképesség egyik legerősebb forrása.

– *Nemrég a pedagógusok nyári Kölcsey Akadémiáján a tanárnő a kreatív képességek kamatoztatását hangsúlyozta.*

– Nem véletlenül. A háborús helyzetben a nőknek számos új készséget és feladatot kell elsajátítaniuk, amelyek korábban nem feltétlenül tartoztak a mindennapjaikhoz. Faluhelyen előfordul, hogy valaki megtanul traktort vezetni, vagy saját kezűleg

mogatják az alkalmazkodást és a lelki egyensúly megőrzését.

– *Ez a mindennapi taposómalom, amelyben mindnyájan vagyunk, akkor is rengeteg energiát örül fel.*

– Éppen ezért elengedhetetlen, hogy tudatosan figyeljünk energiaháztartásunkra. Ebben segít az elcsendesedés, a relaxáció és a magunkra szánt, feltöltődést segítő idő beiktatása, valamint a szünettartás „művészetének” gyakorlása, ami lehetőséget ad a megállásra és a regenerálódásra. Fontos szerepe van a kiegyensúlyozott táplálkozásnak, a pihentető alvásnak és a rendszeres testmozgásnak is. A mindennapok során érdemes tudatosan keresni és megélni az

lelki támogatást nyújtson a kárpátaljai közösség számára – nemcsak a nőknek, hanem gyerekeknek, szülőknek és a pedagógusoknak is. Programjaink a mentális egészség megőrzését, a közösségi összetartozás erősítését és az erőforrások tudatosítását szolgálják. Mindez Magyarország kormányának és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósulhatott meg, ami lehetővé tette, hogy tevékenységünket hosszú távon és stabilan folytathassuk. Az elmúlt időszakban a Károli Gáspár Református Egyetem és a Rákóczi Főiskola együttműködése révén, a kihelyezett mentálhigiénés segítő képzés keretében, az oktatók mentori támogatásával számos értékes női program valósult meg. A *Napraforgó* a lelki megerősítést, a *Bir-Lak* gyermekotthonban élő tizenéves lányok közösségépítését, az *Aranyidő* az anyák érzelmi támogatását, a *Több cipőben* a női szerepek újradefiniálását, a *Leplezetlenül* a serdülő lányok identitásának erősítését és a tabutémák feldolgozását, míg az *Igazgyöngyök* és a *Nők a fronton* programok az egyéni erőforrások feltárását segítették.

Szakmai munkám egyik kiemelt területe a művészetterápiás csoport, amely a természethez való kapcsolódás, az érzelmeik kifejezése és a kreatív önkifejezés révén segíti a résztvevő nők lelki egyensúlyának megőrzését. A foglalkozások biztonságos, támogató közegben zajlanak, ahol az alkotás és az élmények megosztása erősíti az önismeretet, oldja a feszültséget és támogatja a belső stabilitást – mindez különösen értékes a háborús mindennapokban.

Amennyiben valamelyik projektünk felkelti az érdeklődésüket, örömmel vállalunk együttműködést és nyújtunk támogatást.

– *Köszönjük szépen a tájékoztatást. További eredményes munkát kívánunk.*

Kovács Elemér

javítja meg az elromlott vízesapot. Ugyanakkor a kreatív képességek kamatoztatása ennél jóval többet jelent: magába foglalja az egyéni erősségek felismerését és tudatos használatát, a problémamegoldó készségek fejlesztését, valamint az önérvényesítő, asszertív kommunikáció gyakorlását. Ez utóbbi segít abban, hogy akár a mindennapi életben, akár hivatalos ügyintézés során világosan, érvekkel alátámasztva tudjuk képviselni, mit szeretnénk és miért. A reziliencia szempontjából ezek a képességek kulcsfontosságúak, mert tá-

apró örömeiket, a hála érzését, mert ezek hosszú távon erősítik a lelki ellenállóképességet. Amikor a család szétszakítva él, különösen felértékelődik az egészséges kapcsolatok kialakítása és fenntartása: érzéseink felismerése és egyértelmű kifejezése, a bizalom, a tisztelet és az együttérzés megélése mind olyan erőforrás, amelyek segítenek elhordozni a mindennapi terheket.

– *Ebből fakadóan újrafogalmazódnak a női szerepek.*

– A Kárpátaljai Magyar Mentálhigiénés Társaság évek óta elkötelezetten dolgozik azon, hogy

Nyelvi akadálymentesítő tanfolyamok indulnak a Rákóczi Főiskolán

Elejét lásd az 1. oldalon

A tanfolyamokra 2025. augusztus 12. – szeptember 6. között lehet jelentkezni egy online regisztrációs lap kitöltésével, amely a II. RF KMF honlapján érhető el.

A projekt elsődleges célja a magyar és ukrán anyanyelvű lakosság közötti hatékony kommunikáció elősegítése Kárpátalján, ahol a két nyelv szorosan egymás mellett él, mindennapi társadalmi és intézményi környezetben. A kétnyelvűség itt nem csupán nyelvi jelenség, hanem egy társadalmi realitás, amely közvetlen hatással van az oktatásra, elősegítheti a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést és javíthatja a közösségi együttélés minőségét.

A II. RF KMF oktatói által a 100 órás képzéshez kidolgozott tananyag gyakorlatorientált, a mindennapi élethelyzetekre készíti fel a résztvevőket. A tanfolyamok során a tanulók elsajá-

títják az alapvető kommunikációs fordulatokat, bővítik szókincsüket, és elmélyítik ismereteiket a másik nyelvi és kulturális közeg sajátosságairól, ezáltal is erősítve a kölcsönös megértést.

A nyelvi akadálymentesítés célja túlmutat a pusztán nyelvoktatáson: a társadalmi befogadás és egyenlőség előmozdítását szolgálja. A kommunikációs gépek lebontása hozzájárul a társadalmi kohézió erősítéséhez, csökkenti a félreértésekből fakadó feszültségeket, és növeli az egymás iránti bizalmat a különböző etnikai és nyelvi háttérű közösségek között.

A tanfolyamok személyes jelenlétet, rugalmas időbeosztásban szerveződnek, a helyi igények-

hez igazodva. A képzések lebonyolítását anyanyelvi oktatók, valamint kétnyelvű pedagógusok végzik, akik biztosítják a nyelvi pontosságot és támogatják a

gördülékeny tanulási folyamatot.

Az oktatók szakmai felkészültségét továbbképzés is segíti, amelyre 2025. augusztus 12–13-án került sor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola bázisán. A továbbképzés Dr. Pelcz Katalin, a Pécsi Tudományegyetem Nemzetközi Oktatási Központ magyar nyelvi programjának vezetője, a MagyarOK kurzuskötetek társszerzője szakmai irányításával zajlott.

A magyar mint idegen nyelv oktatása 50, ukrán mint idegen nyelv oktatása pedig 7 településen valósul meg. A program megvalósításában összesen 72 pedagógus vesz részt, akik a módszertani képzés után kezdik meg a tanfolyamok lebonyolítását.

A fentiekből kifolyólag a nyelvi akadálymentesítés nem csupán oktatási, hanem társadalmi szempontból is kulcsfontosságú eszköz.

A nyelvi akadálymentesítést célzó programok kiemelt szerepet játszanak a Kárpátalján élő különböző nemzetiségi csoportok közötti békés egymás mellett élés előmozdításában, mivel elősegítik a kulturális sokszínűség tisztelését és a hatékony kommunikációs alapuló társadalmi együttélés feltételeinek megteremtését. Kárpátalja nyelvi és kulturális sokszínűsége olyan érték, amely megfelelő programokkal támogatva a régió társadalmi stabilitásának és együttműködésének zálogává válhat.

Váradi Natália,
II. Rákóczi Ferenc
Kárpátaljai Magyar
Főiskola Felnőttképzési
Központja

Tetőfedést, csatornázást vállalok anyaggal vagy anélkül, valamint metálcserép, kerítéslemez, stablon lemezek méretre vágva (drágább és olcsóbb anyagból).
Mob.: 066-0820366.

Beregszászban jó állapotban lévő női bicikli eladó. Ára 2500 hr. Mob.: 066-3967011.

Beregszászban jó állapotban lévő 3 fiókos fagyasztószekrény eladó. Mob.: 066-3967011.

Eladó családi ház **Ópályi** központjában! 100 m², szoba, konyha, spájz, fürdőszoba, kazánház. Gáz- és vegyestűzelés. Vásárosnaménytől 20 km, Mátészalkától 5 km. Irányár 25 millió forint. Mobil: +3620-4367773 telefonszámon.

Magyarországi munkavégzésre veszünk fel dolgozót, istálló munkára, lovak ellátására. A munkahelyet hosszú távon tudjuk biztosítani. Megbízható dolgozó jelentkezését várjuk, aki hosszú távon, stabil munkahelyen szeretne dolgozni. A munkahelyen teljes ellátást biztosítunk: teljes étkezés és szállás, hazajárás havonta. Fizetés egy hónapra: 350.000 Ft. és a teljes ellátás. Jelentkezését a következő telefonon várjuk: +36-20-955-1012.

Beregszászban a Perényi Zsigmond u. 6. sz. alatt eladó egy 100 m²-es, 3 szobás családi ház. Irányár 38000 USD. Érdeklődni a +380502217776 telefonszámon.

Втрачене свідоцтво про право власності на нерухоме майно від 05.12.2006 року на домоволодіння, яке знаходиться за адресою: м. Берегове, вул. Хмельницького Б., буд. 32, кв. № 5, дійсно належить на праві спільної часткової власності Кардош Катерині Олександрівні, Кардош Ангелі Сергіївні, Кардошу Олександрю Карловичу, Кардошу Сергію Сергійовичу — по 1/4 частці кожному, вважати недійсним.

Részvétnyilvántás

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola teljes közössége együttérzését és őszinte részvétét fejezi ki Pólin Irénkének, a főiskola Biológia és Kémia Tanszéke docensének férje elhunytja miatt.
Osztozunk a gyászoló család fájdalmában.

Részvétnyilvántás

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola teljes közössége együttérzését és őszinte részvétét fejezi ki Kordonec Olekszandrának, a főiskola Filológia Tanszéke docensének édesanyja elhunytja miatt.
Osztozunk a gyászoló család fájdalmában.

Balatonföldvári találkozó

A Kárpátaljai Szövetség ez évben is megrendezi a kárpátaljaiak hagyományos balatonföldvári találkozóját, amelynek ideje: 2025. szeptember 5–7., helyszíne: Riviéra Park Hotel, Balatonföldvár, Somogyi Béla u. 5–7.

A részvételi díj 40 000 Ft/fő – ami magában foglalja a szállás és az étkezés (a pénteki vacsorától a vasárnapi reggelig) költségeit. Külön kedvezmény igénybevételére idén nincs lehetőség.

A Kárpátaljáról utazók számára ingyenes autóbust biztositanak, amely az Asztély–Beregsurány határátkelő magyar oldaláról indul, az odáig eljutást mindenki egyénileg oldja meg. Az autóbustra a jelentkezés sorrendjében tudunk helyet biztosítani.

Jelentkezni lehet a nagykica12@gmail.com e-mail címen, vagy a +380504322771-es telefonszámon Szemere Juditnál.

A részletes programot a Kárpátaljai Szövetség honlapján, illetve Facebook-oldalán olvashatják a későbbiekben.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Kárpátaljai Szövetség elnöksége és a balatonföldvári Riviéra Park Hotel igazgatósága.

Kótyuk István nyelvi akadálymentesítő tanfolyamok indulnak

Kárpáltja-szerzte a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola szervezésében

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 100 órás magyar és ukrán mint idegen nyelv tanfolyamokat indít Kárpáltja-szerzte a Magyar Kormány, Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság, Bethlen Gábor Alap támogatásával.

Egy idegen nyelv elsajátításánál kiemelten fontos, hogy tapasztalt tanárok segítsenek elsajátítani a helyes kiejtést és a nyelvtani alapokat. Tanfolyamaink hozzáértő, gyakorlott oktatók vezetik be a résztvevőket a magyar és ukrán nyelv világába A1, A2, B1 (azaz alap és közép) szinten.

A tanfolyam csak abban az esetben indul, ha a jelentkezők létszáma településenként, nyelvenként és szintenként eléri a 10 főt.

Jelentkezni kizárólag online formában 2025. augusztus 12. és szeptember 6. között lehet, az alábbi linkeken: Magyar mint idegen nyelv:

<https://forms.gle/R8fgq6ezD2Uy1LsT6>

Ukrán mint idegen nyelv:

<https://forms.gle/skxSEiWHKqFCNxxsi8>

A tanfolyamok megvalósulásának ideje: 2025. szeptember–2026. június, főként szombatonként 8.00–12.00 óra között.

Részletes tájékoztatót a Rákóczi Főiskola Felnevelési Központjában kaphatnak munkanapokon 08.00–16.00 óra között az alábbi e-mail-címen: mid.tanfolyam@kmf.org.ua

KRIMI

Halálos kimenetelű mentőautóbaleset a Técsői járásban

Augusztus 12-én éjszaka a rendőrség bejelentést kapott egy halálos kimenetelű közlekedési balesetről, amelyben egy mentőautó is érintett volt a Técsői járásban található Aknaszlatinán, számol be a 0312.ua.

Az operatív nyomozócsoport azonnal reagált a be-

jelentésre. Úgy tudni, hogy a mentőautó sofőrje – egy 53 éves alsóapsai lakos – elütött egy gyalogost, aki az úttesten tartózkodott. A 68 éves lucki lakos a helyszínen belehalt sérüléseibe.

Az ügyben büntetőeljárást indítottak. A nyomozás folyamatban van.

Nagy erővel vonultak ki a tűzoltók a családi házhoz

Családi ház kapott láng-ra a Técsői járásban fekvő Bustyaházán.

Az ingatlan tulajdonosának a fia épp pihent az egyik szobában, amikor erős füstszagot és pattogó hangokat észlelt. Amikor kiment az udvarra, látta, hogy a kétszintes épület tetje már lángokban áll. Azonnal tárcsázta a katasztrófa-elhárítási szolgálat 101-es segélyhívó számát. A segítség megérkezéseig a szomszédokkal együtt próbálták meg kihordani a házban tartott

értékesebb tárgyakat. Az oltásban a técsői, a viski, valamint a csumalyovói (Csománfalva) tűzoltóegységek vettek részt, akiknek másfél óra leforgása alatt sikerült eloltani a lángokat. A gyors beavatkozásnak köszönhető, hogy a tűz nem terjedt át az első szintre és a szomszédos ingatlanokban sem keletkeztek anyagi károk.

A tüzeset keletkezésének okát szakértők vizsgálják, olvasható a Rendkívüli Helyzetek Állami Szolgálatának oldalán.

19 hadköteles próbált meg átszökni Szlovákiába az Ungvárhoz közeli Pallónál

A határszakasz védelmére kihelyezett térfigyelő kamerák rögzítettek egy több személyből álló csoportot az Ungvári járásban.

A zöldsapkások drónt is bevetettek, hogy figyelemmel kísérjék a határsértők mozgását. 18 személyt Pallónál tartóztattak fel a palágykomoróci határvasdázok, míg 19. társuk később került elő.

Az Ukrajna különböző régióiból származó hadkötelesek Szlovákiába tartottak, azonban az egyen-

ruhások láttán menekülni kezdtek. A levegőbe leadott figyelmeztető lövések bírták őket megállásra kényszeríteni. A parancsnokságon jegyzőkönyv készült a jogtalan határlépési kísérletről, ami közigazgatási eljárást von maga után.

Jelenleg folyamatban van azoknak a személyeknek a beazonosítása, akik érintettek lehetnek a törvénytelen cselekedet megszervezésében, tájékoztatót a határőrség sajtóosztálya.

Doronggal támadtak a járókelőkre Nagyszőlősen

Három személyt szállítottak kórházba a nagyszőlősi mentőszolgálat munkatársai, akik bántalmazás áldozatai lettek.

Az esetet a kórházi dolgozók jelentették augusztus 9-én a rendvédelmi szerveknek. A nyomozás jelenlegi állása szerint a 40 éves férfira, valamint a 36 és 35 éves nőre ismeretlenek támadtak rá a Korjatovics utcán, egy doronggal és ököllel ütelték őket, különböző súlyosságú sérüléseket okoztak a testükön.

A térfigyelő kamerák felvételei alapján sikerült

beazonosítani az elkövetőket, akiket a lakhelyükön őrizetbe is vettek. A házkutatás során lefoglalásra került a támadásban használt eszköz, ami felhasználható lesz bizonyítékként a bírósági tárgyaláson.

Az 51 éves férfit és a 35 éves asszonyt garázdaság elkövetésének gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezték. A testi sértéssel járó bűncselekmény elkövetéséért akár 7 évig tartó szabadságvesztésre is számíthatnak, olvasható a megyei rendőrség közösségi oldalán.

Nemrég szabadult férfi követett el bűncselekményt Ungváron

A napokban a rendőrség lopásról kapott bejelentést. A bűncselekményt Ungvár egyik állatkereskedése közelében követték el. Egy 11 éves fiú leparkolta a biciklijét az üzlet közelében, majd bement.

Ezután egy férfi haladt el az állatkereskedés mellett, ellopta a kerékpárt, majd elmenekült. Ismeretes, hogy a férfi ittas volt, írja a pmg.ua.

A rendőrség azonosította a lopást elkövető férfit. Kiderült, hogy a tettes egy 36 éves ungvári lakos, aki nemrég szabadult a börtönből, ahol rablás miatt töltötte büntetését. A férfit megtalálták és őrizetbe vették. A biciklit lefoglalták és később visszaadják a tulajdonosának.

A rendvédelmi szervek büntetőeljárást indítottak a lopás ügyében.

Még több krimi a KARPATINFO.NET OLDALON

A TULIPÁN TANODA MAGYAR NÉPMŰVÉSZETI ISKOLA

FELVÉTELT HIRDET ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁIBA A 2025/2026-OS TANÉVRE

Sok szeretettel várjuk a népzene, néptánc, népi hangszer, népi ének és kézművesség iránt érdeklődő gyerekeket, 6 éves kortól alapfokú művészeti iskoláinkba.

Helyszínek és szakok, melyekre lehet jelentkezni:

- Tiszapéterfalva: népi ének, népi hegedű, néptánc, gitár-tambura
- Nagydobrony: népi hegedű, citera
- Beregszász: népi ének, néptánc, népi hegedű, népi harmónika, citera, furulya, gitár-tambura

Jelentkezni lehet az alábbi telefonszámokon koordinátorainknál.

- Tiszapéterfalva: Kocsis Szabina (0976586068)
- Nagydobrony: Hidi Tünde (0970885376)
- Beregszász: Kopsz Vivien (0958717349)

A MŰVÉSZETI ISKOLÁKBAN LEHETŐSÉGÜNK NYÍLIK A GYEREKEKNEK KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSON VALÓ RÉSZVÉTELRE IS.

A felvételi a következő időpontokban valósul meg helyszíneinken:

- Tiszapéterfalva: 2025. augusztus 18. 10.00 óra
Cím: Tiszapéterfalva, Rákóczi u. 135.
- Nagydobrony: 2025. augusztus 19. 10.00 óra
Cím: Nagydobrony, Meliátor u. 4.
- Beregszász: 2025. augusztus 22. 10.00 óra
Cím: Beregszász, Kossuth tér 6. (A II. RFKMF 447-es irodában)

Bővebb információ: e-mail: tulipan.tanoda@kmf.org.ua facebook: Tulipan Tanoda Magyar Népművészeti Iskola
web: tulipantanoda.com.ua
mob: +380661084980

Köszöntjük Lajos, Patrícia nevű olvasóinkat!

Hétfő Augusztus 25.

RTL	16:55 Gasztroangyal 17:50 Vár a Kárpát-medence
04:30 Teleshop	18:00 Híradó
05:00 Monk - A flúgos nyomozó <i>Amerikai krimivígjáték-sor.</i>	18:25 Nemzeti Sporthíradó
05:55 Nevezz csak! <i>Kanadai kandikamerás sor.</i>	18:35 Időjárás-jelentés
06:00 Reggeli	18:39 Pollenjelentés
09:05 Downton Abbey <i>Angol filmsor.</i>	18:40 Csináljuk a fesztívt! - Pillanatok
10:20 Teleshop	18:50 Leyla <i>Türkmen telenovella</i>
10:50 5 Arany Gyűrű	19:35 Mindennapi
11:55 Kalandra fal!	19:45 Bor, mámor, szerelem <i>Szlovák tévéfilmsor.</i>
13:00 RTL Híradó	20:45 Derrick <i>Német bűnügyi tévéfilmsor.</i>
13:35 Dr. House <i>Amerikai filmsor.</i>	21:55 Colombo <i>Angol krimisor.</i>
14:50 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	23:05 Kenő
16:05 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	23:06 Időjárás-jelentés
16:35 Drága örökösök <i>Magyar filmsor.</i>	23:10 Erdei utakon
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás	23:35 Szerelmes földrajz
18:55 Fókusz	
20:00 Kalandra fal!	05:00 Híradó
21:15 A mi kis falunk <i>Magyar vígjátéksor.</i>	05:15 Időjárás-jelentés
22:25 RTL Híradó - Késő esti kiadás	05:18 Angol nyelvű hírek
23:00 Lucifer <i>Amerikai krimivígjáték-sor.</i>	05:20 Német nyelvű hírek
00:10 Szabadtéri-kulisszatitkok	05:24 Orosz nyelvű hírek
00:40 Dr. House <i>Amerikai filmsor.</i>	05:25 Kínai nyelvű hírek
	05:30 Itthon vagy!
05:20 Családi titkok	05:50 Hetedhét kaland
06:15 Mokka	06:00 M2 matricák - Művelésügyi vegyület
08:45 Mokka	06:10 Summa
09:40 Teleshop	06:30 Ót kontinens
11:20 Csapdába csalva	07:00 Család'25
12:00 Tények délben	07:20 Mindennapi
12:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	07:30 Vár a Kárpát-medence
13:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	07:35 Családi kör
14:35 Szerelemre nincs recept <i>Mexico dráma sor.</i>	08:15 Időjárás-jelentés
15:40 Az aranyifjú <i>Török telenovella sor.</i>	08:20 Élő népzene
16:45 Féktelen szív <i>Török romantikus sor.</i>	08:45 Élő népzene
18:00 Tények	09:20 Jó ebédhez szól a nóta
18:45 Tények Plusz	10:15 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna
19:55 Szerencsekerék	10:20 Agapé
21:45 Linda <i>Magy. akció vígjátéksor.</i>	11:20 Jó estét nyár, jó estét szerelem <i>Tévéfilm</i>
23:20 A vidéki doktornő <i>Német dráma sor.</i>	12:50 Örökölt tárgyai
01:10 Tények extra	13:00 Híradó
01:40 911-Texas <i>Amerikai akció sor.</i>	13:20 Időjárás-jelentés
	13:21 Agenda plusz
05:55 Mindennapi	13:25 Közelebb - Roma magazin
05:57 Himnusz	13:50 Domovina
06:00 Híradó	14:20 Kárpáti Krónika
06:20 Nemzeti Sporthíradó	15:15 Vár a Kárpát-medence
06:30 Időjárás-jelentés	15:20 Kontúr: Gubik Petra
06:35 Pollenjelentés	16:05 Agenda plusz
06:36 Vár a Kárpát-medence	16:10 Hogy volt?!
06:50 Közelebb - Roma magazin	17:05 Nyár '25
07:15 Domovina	19:05 Önök kérték!
07:40 Magyar világ	19:35 Slágerkérdés
08:05 Bor, mámor, szerelem	20:30 Vakáción a Mészga család <i>Rajzfilmsor.</i>
09:05 Leyla	21:00 Híradó
09:55 Egy Perc Híradó	21:20 Időjárás-jelentés
10:00 Nyár '25	21:22 V4 híradó
12:00 Déli harangszó	21:35 Vár a Kárpát-medence
12:01 Híradó	21:40 Mi, magyarok - portrék, önvalóságok, beszélgetések
12:35 Nemzeti Sporthíradó	23:40 Legendák és régi mesterségek nyomában - Fedezzük fel együtt az Ister-Granum Európai régió történeteit
12:45 Időjárás-jelentés	
12:49 Agenda plusz	07:45 Góóó!
12:50 Vár a Kárpát-medence	08:30 Fizz Liga
13:00 Hölgyek parádicsoma <i>Olasz romantikus tévéfilmsor.</i>	10:30 Nemzeti Sporthíradó
13:15 Kajak-Kenu tv	10:45 Bringasport
14:00 Fizz Liga	11:05 Fizz Liga
16:00 Góóó!	13:00 Nemzeti Sporthíradó
16:45 Nemzeti Sporthíradó	13:15 Kajak-Kenu tv
14:40 Egy Perc Híradó	14:00 Fizz Liga
14:44 Időjárás-jelentés	16:00 Góóó!
15:50 Alpesi őrjárat <i>Olasz tévéfilmsor.</i>	16:45 Nemzeti Sporthíradó
	17:00 Kézilabda-magazin
	18:00 MÖL Magyar Kupa sorsolás
	18:35 Góóó!2

Köszöntjük Izsó nevű olvasóinkat!

Kedd Augusztus 26.

RTL	17:50 Vár a Kárpát-medence
04:30 Teleshop	18:00 Híradó
05:00 Monk - A flúgos nyomozó <i>Amerikai krimivígjáték-sor.</i>	18:25 Nemzeti Sporthíradó
05:55 Nevezz csak! <i>Kanadai kandikamerás sor.</i>	18:35 Időjárás-jelentés
06:00 Reggeli	18:39 Pollenjelentés
09:05 Downton Abbey <i>Angol filmsor.</i>	18:40 Csináljuk a fesztívt! - Pillanatok
10:20 Teleshop	18:50 Leyla <i>Türkmen telenovella</i>
10:45 5 Arany Gyűrű	19:30 Mindennapi
11:45 Kalandra fal!	19:45 Bor, mámor, szerelem <i>Szlovák tévéfilmsor.</i>
13:00 RTL Híradó	20:45 SzerencsePerc
13:35 Dr. House <i>Amerikai filmsor.</i>	20:48 A Sárga-folyó urai <i>Kínai történelmi filmsor.</i>
14:50 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	21:40 Davos 1917 <i>Történelmi filmsor.</i>
16:05 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	22:25 Kenő
16:35 Drága örökösök <i>Magyar filmsor.</i>	22:30 Időjárás-jelentés
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás	22:35 Sanditon <i>Angol tévéfilmsor.</i>
18:55 Fókusz	23:30 A Nagyok
20:00 Kalandra fal!	23:55 Gasztroangyal
21:15 A mi kis falunk <i>Magyar vígjátéksor.</i>	
22:25 RTL Híradó - Késő esti kiadás	05:00 Híradó
23:00 Házon kívül	05:15 Időjárás-jelentés
23:55 UEFA Bajnokok Ligája 2024-2025	05:18 Angol nyelvű hírek
00:30 Szemfényvesztők <i>Fr.-am. akciófilm</i>	05:20 Német nyelvű hírek
	05:24 Orosz nyelvű hírek
05:20 Családi titkok	05:25 Kínai nyelvű hírek
06:15 Mokka	05:30 Itthon vagy!
08:45 Mokka	05:50 Hetedhét kaland
09:40 Teleshop	06:00 M2 matricák - Igaz vagy hamis?
11:20 Csapdába csalva	06:10 Eésly
12:00 Tények délben	06:30 Kék bolygó
12:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	06:55 Magyar gazda
13:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	07:15 Mindennapi
14:35 Szerelemre nincs recept <i>Mexico dráma sor.</i>	07:25 Vár a Kárpát-medence
15:40 Az aranyifjú <i>Török telenovella sor.</i>	07:30 Családi kör
16:45 Féktelen szív <i>Török romantikus sor.</i>	08:10 Időjárás-jelentés
18:00 Tények	08:20 Élő népzene
18:45 Tények Plusz	08:45 Élő népzene
19:55 Szerencsekerék	09:15 Jó ebédhez szól a nóta
21:45 Linda <i>Magyar akció vígjáték sor.</i>	10:15 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna
23:20 A vidéki doktornő <i>Német dráma sor.</i>	10:20 Isten kezében
01:10 Tények extra	10:45 Lét-Ige - protestáns magazin
01:40 911-Texas <i>Amerikai akció sor.</i>	11:20 Jó estét nyár, jó estét szerelem <i>Tévéfilm</i>
	12:50 Örökölt tárgyai
05:55 Mindennapi	13:00 Híradó
05:57 Himnusz	13:20 Időjárás-jelentés
06:00 Híradó	13:21 Agenda plusz
06:20 Nemzeti Sporthíradó	13:25 Srpski ekran
06:30 Időjárás-jelentés	13:50 Unser Bildschirm
06:35 Pollenjelentés	14:20 Summa
06:36 Vár a Kárpát-medence	14:50 Család'25
06:50 Srpski ekran	15:10 Vár a Kárpát-medence
07:15 Unser Bildschirm	15:20 Kontúr: Lux Ádám
07:40 Ót kontinens	16:05 Agenda plusz
08:05 Bor, mámor, szerelem	16:09 Hogy volt?!
09:05 Leyla	17:00 Nyár '25
09:55 Egy Perc Híradó	19:05 Önök kérték!
10:00 Nyár '25	19:35 Budavári Palotakoncert
12:00 Déli harangszó	20:25 Vakáción a Mészga család <i>Rajzfilmsor.</i>
12:01 Híradó	21:00 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó	21:20 Időjárás-jelentés
12:45 Időjárás-jelentés	21:22 V4 híradó
12:49 Agenda plusz	21:35 Vár a Kárpát-medence
12:50 Vár a Kárpát-medence	21:40 Ridikül
13:00 Hölgyek parádicsoma <i>Olasz romantikus tévéfilmsor.</i>	22:35 Post Mortem <i>Magyar horrorfilm</i>
13:50 Ízek mesterei: Az olívaolaj	00:25 Mesék a takarásból
14:40 Egy csipetnyi IZORZÓK	
14:45 Egy Perc Híradó	07:30 Nemzeti Sporthíradó
14:46 Időjárás-jelentés	08:30 Fizz Liga
14:50 Ridikül	10:30 Nemzeti Sporthíradó
15:50 Alpesi őrjárat <i>Olasz tévéfilmsor.</i>	11:00 Merkantil Bank Liga
16:55 Gasztroangyal	16:05 Kézilabda-magazin
	17:00 Nemzeti Sporthíradó
	18:15 Fizz Liga
	20:20 Góóó!2
	21:15 Nemzeti Sporthíradó
	21:30 Fradi Tv
	22:00 Fizz Liga
	23:55 Férfi kosárlabda világbajnoki-selejtező

Köszöntjük Gáspár nevű olvasóinkat!

Szerda Augusztus 27.

RTL	14:47 Időjárás-jelentés
04:30 Teleshop	14:50 Ridikül
05:00 Monk - A flúgos nyomozó <i>Amerikai krimivígjáték-sor.</i>	15:50 Alpesi őrjárat <i>Olasz tévéfilmsor.</i>
05:55 Nevezz csak! <i>Kanadai kandikamerás sor.</i>	16:55 Gasztroangyal
06:00 Reggeli	17:50 Vár a Kárpát-medence
09:05 Downton Abbey <i>Angol filmsor.</i>	18:00 Híradó
10:20 Teleshop	18:25 Nemzeti Sporthíradó
10:50 5 Arany Gyűrű	18:35 Időjárás-jelentés
11:50 Kalandra fal!	18:39 Pollenjelentés
13:00 RTL Híradó	18:40 Csináljuk a fesztívt! - Pillanatok
13:35 Dr. House <i>Amerikai filmsor.</i>	18:50 Leyla <i>Türkmen telenovella</i>
14:50 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	19:35 Mindennapi
16:05 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	19:45 Bor, mámor, szerelem <i>Szlovák tévéfilmsor.</i>
16:35 Drága örökösök <i>Magyar filmsor.</i>	20:40 SzerencsePerc
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás	20:45 Skandináv Lottó
18:55 Fókusz	21:00 Házasság <i>Angol tévéfilmsor.</i>
20:00 Kalandra fal!	22:05 Agapé
21:15 A mi kis falunk <i>Magyar vígjátéksor.</i>	22:55 Isten kezében
22:30 RTL Híradó - Késő esti kiadás	23:25 Kenő
23:00 Két pasi - meg egy kicsi <i>Am. vígjátéksor.</i>	
23:55 UEFA Bajnokok Ligája 2024-2025	05:00 Híradó
00:30 CSI: A helyszínelők <i>Amerikai-kanadai krimisor.</i>	05:15 Időjárás-jelentés
01:40 Csobbanj Velünk!	05:18 Angol nyelvű hírek
	05:20 Német nyelvű hírek
05:20 Családi titkok	05:24 Orosz nyelvű hírek
06:15 Mokka	05:25 Kínai nyelvű hírek
08:45 Mokka	05:30 Itthon vagy!
09:40 Teleshop	05:50 Hetedhét kaland
11:20 Csapdába csalva	06:00 M2 matricák - Igaz vagy hamis?
12:00 Tények délben	06:10 Kárpáti Krónika
12:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	07:10 Kunszt - Mindegyik a szemnek!
13:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	07:35 Mindennapi
14:35 Szerelemre nincs recept <i>Mexico dráma sor.</i>	07:40 Vár a Kárpát-medence
15:40 Az aranyifjú <i>Török telenovella sor.</i>	07:45 Családi kör
16:45 Féktelen szív <i>Török romantikus sor.</i>	08:25 Időjárás-jelentés
18:00 Tények	08:35 Élő népzene
18:45 Tények Plusz	09:00 Élő népzene
19:55 Szerencsekerék	09:35 Jó ebédhez szól a nóta
21:45 Linda <i>Magyar akció vígjáték sor.</i>	10:30 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna
23:20 A vidéki doktornő <i>Német dráma sor.</i>	10:38 Rome Reports - Vatikáni híradó
01:10 Tények extra	11:00 Az elveszett paradicsom - Dél-erdélyi barangolások Bőjte Csabával
01:40 911-Texas <i>Amerikai akció sor.</i>	11:20 A piac <i>Tévéjáték</i>
	12:50 Örökölt tárgyai
05:55 Mindennapi	13:00 Híradó
05:57 Himnusz	13:20 Időjárás-jelentés
06:00 Híradó	13:21 Agenda plusz
06:20 Nemzeti Sporthíradó	13:25 Hrvatska Kronika
06:30 Időjárás-jelentés	13:50 Ecranul nostru
06:35 Pollenjelentés	14:25 Magyar gazda
06:36 Vár a Kárpát-medence	14:45 Kárpát-medence
06:50 Hrvatska Kronika	15:10 Vár a Kárpát-medence
07:15 Ecranul nostru	15:15 Kontúr
07:40 Mesteremberleszek	16:00 Agenda plusz
08:05 Bor, mámor, szerelem	16:05 Hogy volt?!
09:05 Leyla	17:00 Nyár '25
09:55 Egy Perc Híradó	19:00 Önök kérték!
10:00 Nyár '25	19:30 Szenes Iván emlékkoncert 2017.
12:00 Déli harangszó	20:25 Üzenet a jövőből - A Mészga család különös kalandjai <i>Rajzfilmsorozat</i>
12:01 Híradó	21:00 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó	21:20 Időjárás-jelentés
12:45 Időjárás-jelentés	21:22 V4 híradó
12:49 Agenda plusz	21:35 Vár a Kárpát-medence
12:50 Vár a Kárpát-medence	21:40 Ridikül
13:00 Hölgyek parádicsoma <i>Olasz romantikus tévéfilmsor.</i>	22:35 Hogyan volt?! - Nyári emlékek
13:50 Ízek mesterei: A kávé	
14:40 Egy csipetnyi IZORZÓK	06:50 Slovenski utrinki
14:45 Egy Perc Híradó	07:15 Kvarsett
14:46 Időjárás-jelentés	07:40 Erdei utakon
14:50 Ridikül	08:05 Bor, mámor, szerelem
15:50 Alpesi őrjárat <i>Olasz tévéfilmsor.</i>	09:05 Leyla
16:55 Gasztroangyal	09:55 Egy Perc Híradó
	10:00 Nyár '25
	12:00 Déli harangszó
	12:01 Híradó
	12:35 Nemzeti Sporthíradó
	12:45 Időjárás-jelentés
	12:49 Agenda plusz
	12:50 Vár a Kárpát-medence
	13:00 Hölgyek parádicsoma <i>Olasz romantikus tévéfilmsor.</i>
	13:50 Ízek mesterei
	14:10 Vízilabda magazin
	14:25 Pecatúra
	14:55 Atlétika
	17:00 Nemzeti Sporthíradó

Köszöntjük Ágoston nevű olvasóinkat!

Csütörtök Augusztus 28.

RTL	14:45 Egy Perc Híradó
04:30 Teleshop	14:47 Időjárás-jelentés
05:00 Monk - A flúgos nyomozó <i>Amerikai krimivígjáték-sor.</i>	14:55 Ridikül
05:55 Nevezz csak! <i>Kanadai kandikamerás sor.</i>	15:50 Alpesi őrjárat <i>Olasz tévéfilmsor.</i>
06:00 Reggeli	16:55 Gasztroangyal
09:05 Downton Abbey <i>Angol filmsor.</i>	17:45 SzerencsePerc
10:30 Teleshop	17:55 Vár a Kárpát-medence
11:00 5 Arany Gyűrű	18:00 Híradó
11:55 Kalandra fal!	18:25 Nemzeti Sporthíradó
13:00 RTL Híradó	18:35 Időjárás-jelentés
13:35 Dr. House <i>Amerikai filmsor.</i>	18:39 Pollenjelentés
14:50 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	18:40 Csináljuk a fesztívt! - Pillanatok
16:05 Barátok közt <i>Magyar filmsor.</i>	18:50 Leyla <i>Türkmen telenovella</i>
16:35 Drága örökösök <i>Magyar filmsor.</i>	19:35 Mindennapi
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás	19:45 Bor, mámor, szerelem <i>Szlovák tévéfilmsor.</i>
18:55 Fókusz	20:45 Főzőtanfolyam (újra)kezdőknek <i>Romantikus vígjáték</i>
20:00 Kalandra fal!	22:25 Kenő
21:15 A mi kis falunk <i>Magyar vígjátéksor.</i>	22:26 Időjárás-jelentés
22:25 RTL Híradó - Késő esti kiadás	22:35 Bonifácia nővér rejtélyes esetei <i>Angol tévéfilmsor.</i>
23:00 Két pasi - meg egy kicsi <i>Am. vígjátéksor.</i>	
23:55 UEFA Bajnokok Ligája 2024-2025	05:00 Híradó
00:00 Két pasi - meg egy kicsi <i>Am. vígjátéksor.</i>	05:15 Időjárás-jelentés
01:00 CSI: A helyszínelők <i>Amerikai-kanadai krimisor.</i>	05:18 Angol nyelvű hírek
	05:20 Német nyelvű hírek
05:20 Családi titkok	05:24 Orosz nyelvű hírek
06:15 Mokka	05:25 Kínai nyelvű hírek
08:45 Mokka	05:30 Itthon vagy!
09:40 Teleshop	05:50 Hetedhét kaland
11:20 Csapdába csalva	06:00 M2 matricák - Igaz vagy hamis?
12:00 Tények délben	06:10 Világ
12:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	06:30 Kárpát-medence
13:30 Walker, a texasi kopó <i>Amerikai krimi sor.</i>	06:55 Fülzöveg: Baráth Katalin
14:35 Szerelemre nincs recept <i>Mexico dráma sor.</i>	

Köszöntjük **Beatrix, Erna** nevű olvasóinkat!

Péntek Augusztus 29.

04:30 Teleshop
05:00 Monk - A flúgos nyomozó
Amerikai krimivígjáték-sor.
05:55 Nevecs csak!
Kanadai kandikamerás sor.
06:00 Reggeli
09:05 Downton Abbey
Angol filmsor.
10:20 Teleshop
10:50 5 Arany Gyűrű
11:50 Kalandra fal!
13:00 RTL Híradó
13:35 Dr. House
Amerikai filmsor.
14:50 Barátok közt
Magyar filmsor.
16:05 Barátok közt
Magyar filmsor.
16:35 Drága örökösök
Magyar filmsor.
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
20:00 Kalandra fal!
21:15 A mi kis falunk
Magyar vígjátéksor.
22:25 RTL Híradó - Késő esti kiadás
22:55 Agymenők
Am. vígjátéksor.
23:55 Agymenők
Am. vígjátéksor.
00:55 Dr. House
Amerikai filmsor.
 05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délen
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
14:35 Szerelmem nines recept
Mexico dráma sor.
15:40 Az aranyifjú
Török telenovella sor.
16:45 Féktelen szív
Török romantikus sor.
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
19:55 Szerencsekerék
21:45 Linda
Magyar akció vígjáték sor.
23:20 A vidéki doktornő
Német dráma sor.
01:10 Tények extra
01:40 911-Texas
Amerikai akció sor.
 05:55 Mindennapi
05:57 Himnusz
06:00 Híradó
06:20 Nemzeti Sporthíradó
06:30 Időjárás-jelentés
06:35 Pollenjelentés
06:36 Vár a Kárpát-medence
06:50 Rondó
07:15 Kárpát-medence
07:40 A Nagyk
08:05 Bor, mámor, szerelem
09:05 Leyla
09:55 Egy Perc Híradó
10:00 Nyár '25
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:50 Vár a Kárpát-medence
13:00 Hölgyek paradicsoma
Olasz romantikus tévéfilmsor.
13:50 Az igazi Croissant
14:40 Egy csipetnyi IZÖRZÖK
14:45 Egy Perc Híradó
14:47 Időjárás-jelentés
14:50 Ridikül
15:45 Alpesi őrző
Olasz tévéfilmsor.
16:55 Gasztroragyal

Köszöntjük **Rózsa, Tícia** nevű olvasóinkat!

Szombat Augusztus 30.

05:15 Mike és Molly
Am. vígjátéksor.
05:55 Babar és Badou kalandjai
Kanadai animációs filmsor.
06:20 Molang
Francia-amerikai-angol rajzfilmsor.
06:30 Abajkeverő majom
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
06:55 Trollok - A dal-lam szól tovább
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
07:15 Kacsamesék
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
07:40 A gumimacik
Amerikai animációs kalandfilmsor.
08:00 Aranyhaj
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
08:35 Mike és Molly
Ame. vígjátéksor.
10:15 Agymenők
Am. vígjátéksor.
11:25 Columbo
Amerikai krimisor.
13:35 Turbó
Amerikai animációs kalandvígjáték.
15:35 Táncoló talpak
Amerikai animációs kalandvígjáték.
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Fókusz Plusz
20:00 Aranyhaj és a nagy gubanc
Amerikai animációs kalandvígjáték.
22:10 Tenet
Amerikai-angol akcióthriller.
01:20 Abosszú szövetsége
Kanadai akciófilm.
 05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
06:40 Tom és Jerry gyerekshow
Am. animációs sor.
07:05 Dexter laboratóriuma
Amerikai, dél-koreai animációs sor.
07:30 Magyar népmesék
07:45 Magyar népmesék
08:00 Magyar népmesék
08:15 Magyar népmesék
08:30 Magyar népmesék
08:45 Magyar népmesék
09:00 Magyar népmesék
09:15 Magyar népmesék
09:25 Frédi és Béné, avagy a két kőkorszaki szaki
Am. animációs sor.
10:25 Spa Trend-Wellness&Életmód
11:00 Poggyász
11:35 Csapdába csalva
12:15 Csapdába csalva kalandjai
Rajzfilmsorozat.
12:50 Törbe ejtve
Amerikai vígjáték.
15:45 A hegyi doktor újra rendel
Német dráma sor.
18:00 Tények
18:55 Tények Plusz
19:45 Aquaman és az elveszett királyság
Am. kaland film.
22:00 Támadás a Fehér Ház ellen
Amerikai akció film.
00:30 A testőr
Amerikai krimi.
 04:10 UEFA Konferencia Liga-selejtező
11:25 Forma-1 - 3. szabadedzés
12:35 Fizz Liga
14:30 M4 Sport Stúdió
15:00 Forma-1 - Időmérő edzés
16:05 M4 Sport Stúdió
16:40 Felvezető műsor: Labdarúgás
17:00 Fizz Liga
19:00 Értékelő műsor: Labdarúgás
19:15 Felvezető műsor: Labdarúgás
19:30 Fizz Liga
21:30 Értékelő műsor: Labdarúgás
21:45 Góóó!
22:40 Fizz Liga

Köszöntjük **Erika, Bella** nevű olvasóinkat!

Vasárnap Augusztus 31.

05:15 Fókusz Plusz
06:00 Babar és Badou kalandjai
Kanadai animációs filmsor.
06:20 Molang
Francia-amerikai-angol rajzfilmsor.
06:35 Abajkeverő majom
Amerikai animációs kalandvígjáték-sor.
06:55 Trollok - A dal-lam szól tovább
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
07:20 Kacsamesék
Amerikai animációs kalandvígjáték-sor.
07:40 A gumimacik
Amerikai animációs kalandfilmsor.
08:00 Aranyhaj
Amerikai animációs kalandvígjáték-sor.
08:35 Mike és Molly
Am. vígjátéksor.
09:15 Agymenők
Am. vígjátéksor.
09:55 A Muzsika TV bemutatja!
10:25 Csobbanj Velünk!
11:10 Életünk története
12:40 Hamupipóke
Amerikai-angol családi film.
15:15 Neveletlen hercegnő
Amerikai vígjáték.
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:50 Házon kívül
20:00 A kis habléány
Amerikai romantikus kalandfilm.
22:35 Sully - Csoda a Hudson folyón
Amerikai film.
 05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
06:40 Tom és Jerry gyerekshow
Am. animációs sor.
07:05 Dexter laboratóriuma
Amerikai, dél-koreai animációs sor.
07:30 Magyar népmesék
07:45 Magyar népmesék
08:00 Magyar népmesék
08:15 Magyar népmesék
08:30 Magyar népmesék
08:45 Magyar népmesék
09:00 Magyar népmesék
09:15 Magyar népmesék
09:25 Frédi és Béné, avagy a két kőkorszaki szaki
Am. animációs sor.
10:25 Spa Trend-Wellness&Életmód
11:00 Poggyász
11:35 Csapdába csalva
12:15 Csapdába csalva kalandjai
Rajzfilmsorozat.
12:50 Törbe ejtve
Amerikai vígjáték.
15:45 A hegyi doktor újra rendel
Német dráma sor.
18:00 Tények
18:55 Tények Plusz
19:45 Aquaman és az elveszett királyság
Am. kaland film.
22:00 Támadás a Fehér Ház ellen
Amerikai akció film.
00:30 A testőr
Amerikai krimi.
 04:10 UEFA Konferencia Liga-selejtező
11:25 Forma-1 - 3. szabadedzés
12:35 Fizz Liga
14:30 M4 Sport Stúdió
15:00 Forma-1 - Időmérő edzés
16:05 M4 Sport Stúdió
16:40 Felvezető műsor: Labdarúgás
17:00 Fizz Liga
19:00 Értékelő műsor: Labdarúgás
19:15 Felvezető műsor: Labdarúgás
19:30 Fizz Liga
21:30 Értékelő műsor: Labdarúgás
21:45 Góóó!
22:40 Fizz Liga

09:53 Rome Reports - Vatikáni híradó
10:15 Jóravalók: Bizalomjáték
10:40 Az utódok reménysége
11:05 Élet a kolostorokban
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:50 Vár a Kárpát-medence
13:00 Jó ebédhez szól a nóta
13:25 Izörzök: Sáregres
14:00 Szegény gazdagok
Magyar játékfilm.
15:30 Egy Perc Híradó
15:33 Időjárás-jelentés
15:35 Zenés Önök kérték
15:55 SzerencsePerc
16:00 Hatoslottó sorsolás
16:05 Családfejesek
16:35 David Attenborough szakkönyve
17:50 Mindennapi
17:55 Vár a Kárpát-medence
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:39 Pollenjelentés
18:45 Apás vakáció
Szlovák családi filmsor.
19:40 Csináljuk a fesztívt! - Pillanatok
19:45 Magyarország, szeretlek!
21:00 Eldorádó
Magyar film dráma.
22:40 Kenő
22:45 Időjárás-jelentés
22:50 Pleasantsville
Angol filmvígjáték.
 05:00 Híradó
05:15 Időjárás-jelentés
05:18 Angol nyelvű hírek
05:20 Német nyelvű hírek
05:24 Orosz nyelvű hírek
05:30 Itthon vagy!
10:25 Nyár '25
08:05 Nokedl szőlő!
08:10 Világ-Vallás
08:25 De őszintén!
08:30 Lét-Ige - protes-táns magazin
09:00 Isten kezében
09:25 Katolikus krónika
09:50 Időjárás-jelentés

06:10 Esély
06:30 Világ
06:50 Opera Cafe
07:15 Időjárás-jelentés
07:20 Vár a Kárpát-medence
07:25 Novum
07:55 Noé barátai
08:25 A Nagyk
08:55 Izörzök: Csernely
09:25 Gasztroragyal
10:25 Táj-kép: A kert építőelemei
10:55 Selyemutakon
11:15 Selyemutakon
11:40 Selyemutakon
11:55 Fényévek
12:55 A hét műtárgya
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:21 Agenda plusz
13:25 Magyarország ma
13:55 Vár a Kárpát-medence
14:00 M4 sport+
14:00 Öttusa-világajnokság
14:45 Triatlon
16:40 Triatlon
18:00 Öttusa-világajnokság
22:00 Vár a Kárpát-medence
22:15 Csak színház és más semmi
23:10 Egyényi kaland
Tévéfilmsorozat.
 07:25 Jövünk!
07:50 Fizz Liga
11:50 Góóó!
12:50 Forma-1 - Időmérő edzés
14:00 Forma-1 - Pilótaparádé
14:25 M4 Sport Stúdió
15:00 Forma-1 - Futam
17:00 M4 Sport Stúdió
17:15 Felvezető műsor: Labdarúgás
17:30 Fizz Liga
19:30 Értékelő műsor: Labdarúgás

A műsor és a kezdési időpont megváltoztatásának jogát minden tévéadó fenntartja!

Hirdessen nálunk, megéri!

FIZETETT hirdetés
Figyelem!
- az összes fizikai és jogi szemlélytől beérkezett hirdetés kereskedelmi hirdetésnek számít, akik kereskedelmi tevékenységet folytatnak;
- különböző szolgáltatások nyújtása;
- haszongépjárművek eladása;
- munkások felvétele;
- ipari és kereskedelmi területekkel, berendezésekkel és alapanyagokkal történő műveletek.
- keretes, kiemelt hirdetések;
- elvesztett iratok;
- társkeresés
- ha egynél több - ugyanabba a kategóriába tartozó tárgy/ eszközt szeretne meghirdetni;
- köszöntők, képes hirdetések;
- részvétnyilvánítás.

Fizetett hirdetések árai

Egyszerű	
20 szó	25 hr.
21-40 szó	50 hr.
Keretes	
20 szó	40 hr.
21-40 szó	80 hr.
Kiemelt	
20 szó	30 hr.
21-40 szó	60 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	50 hr.
21-40 szó	100 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	50 hr.
21-40 szó	100 hr.

A Kárpátinfo hetilapban közölt reklámok árai cm²-ként:
1. oldal - 11 hr., 16. oldal - 9 hr.,
2-7, 10, 11. oldalak - 7 hr., 12-15. oldalak - 6 hr.
Націнка на політичну рекламу, рекламу алкоголю, тютюнових виробів 100%
A politikai reklámok, az alkohol és dohányárúk reklámja 100%-os felárral jelenik meg

Minden kereskedelmi hirdetés 100 %-os felárral jelenik meg.
Egyéb hirdetések:
elvesztett iratok 200 hr. ;
részvétnyilvánítás 50 hr. ;
társkereső 50 hr. ;
köszöntő 30 hr. ;
4 sor vers+köszöntő 50 hr. ;
képes köszöntő 40 hr. ;
kép+4 sor vers 55 hr. ;
megkezdett 4 soronként 5 hr. ;

Lapalapító-főszerkesztő: Szoboszlai István. Felelős szerkesztő: Kovács Erzsébet.
Cím: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: 066-2850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com
Lapengedély száma: R30-03370 Kelt: 2024.03.21. Példányszám: 1 000 Rendelési szám: 1116
Készült: Podillja-Ter Kft. (Temopol, Teksztilna u. 28.). Telefon: (0352)-52-27-37, (067)352-18-51.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL
MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
BETHLEN GÁBOR Alap

Карпатинфо (на угорській мові) Засновник і головний редактор: Собослай Степан Карлович.
Адреса: п. Кошута 2. м. Берегове, Закарпатської обл., Україна. Моб.: 066-2850283
Рестраційне свідоцтво R30-03370 від 21.03.2024. Газета віддрукована у ТОВ "Поділля-Тер"
Україна м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел. (0352)-52-27-37, (067)3521851. Сайт: www.a-print.com.ua
Номер замовлення: 1116 Тираж: 1 000

A legjobb kerti csemege: a szőlő friss gyümölcse

A csemegező szőlő termesztéséről, fajtáiról és ápolásáról szedtem össze néhány tudnivalót annak, aki a kertjében ültetne néhány tőkét.

Borvidéken nevelkedtem fel, ahol gyakran hallottam vincellérektől a régi bölcsességet: a szőlőtöke nem csak bort, de kenyeret is terem. És ez abban az időben megfelelt az igazságnak, mert akinek egy holdnyi (kb. 0,7 hektár) jól ápolt szőlője volt, az már nem szűkölködött! Ebből kiindulva bátorkodom azt állítani, hogy a szőlőtöke nem csak bort, hanem kiváló csemeget, étkezési szőlőt is terem! Az alábbiakban – a közelgő szőlőszüretre tekintettel – ezzel kapcsolatban szeretnék a tisztelt Olvasónak néhány javaslattal szolgálni.

Mi van a bogyóban?

A szőlőtöke a friss hajtásiban május végén nyitja szerény külsejű, de csodálatos illatú virágait. A megporzásuk után ezekből fejlődő fürtök bogyóiban az érésük során jelentős mennyiségű szőlőcukor (glükóz) és gyümölcscukor (fruktóz) keletkezik. A bogyóhúsban termelődik ezeken kívül borkósav, almasav, citromsav, borostyánkósav, valamint sárga és piros festőanyag, íz, illat és zamatanyagok és többféle vitamin; a szőlő a táplálkozásunkban betöltött szerepe alapján a legértékesebb gyümölcsünk!

Mikor érke a csemegező szőlő?

Az érés akkor fejeződik be,

rom nap múltán törődöttnek látszanak. A repedt, penészes, „madárkás” bogyókat távolítsuk el.

A fogyasztók kedvelik a nagyobb fürtöket, amelyeken a bogyók lazán, fürtöcskéiben helyezkednek el és előnyben részesítik a piros, kék és rózsaszínű bogyójú fajtákat.

Ha leszedtük a szőlőt, meddig tartható el?

A leszedett szőlőt átmenetileg hűvös, száraz, szellős helyen kell tárolni; hűtőszekrényben tartva 8-10 napig frissen marad! A késői érésű szőlőfajták fürtjei felaggatva sokáig tárolhatók. Erre a célra az egyenletes hőmérsékletű, fagymentes, száraz helyiségek alkalmasak, a fürtöket párosával fonal vagy raffia két végére kötjük, és úgy aggatjuk fel, hogy ne érjenek össze! A helyiséget lezárva, kénrudak elégetésével fertőtlenítsük és ezt két-három hetenként megismételjük. Időnként a fürtöket megvizsgáljuk, a beteg, penészes bogyókat eltávolítjuk. Ily módon az étkezési szőlő – kissé megtöppedve – akár a következő év márciusáig is eltartható!

Bor is lehet belőle?

Az étkezési szőlőből mustot is sajtolhatunk; ez két-három napig hűtőszekrényben tiszta és édes marad, később erjedésnek indul, de nátrium-benzoáttal, légmentes palackokban hetekig eltartható.

Néhány csemegező szőlő fajtából (pl. a Csabagyöngyéből) gyorsított erjesztéssel kellemes illatú újbornak

amikor a bogyóba már nem jut több cukor, ezért a fajtára jellemző alakját, nagyságát és színét elérte; ha a fürt ezután is hosszabb ideig a tőkén marad, akkor megtöpped, vagy a darazsak és a szürkerothadás áldozatává válik.

Nálunk rendkívül sok étkezési szőlőfajtát termelnek; ezek között a legkorábbi érésű a Csabagyöngye, amelyet az Irsai Olivér, a Pannonia kincse, a Cardinal és a Favorit követ. Középkorai érésű a Saszla (Chasselas), a Zalagyöngye, a Gloria Hungariae. Később érke a Pölöskei muskotály, a Teréz, a Hamburgi Muskotály és legkésőbb az Afuz Ali és az Italia. A fürtön levő bogyók érése között néhány nap eltérés mutatkozhat: a napos oldalon, a földhöz közeli és a csapokon fejlődött fürtök korábban érnek be. A fürt vállán levő bogyók előbb, a közepén levők később és a csúcán elhelyezkedők utoljára érnek be.

Hogyan szüreteljünk a csemegező szőlő fürtjeit?

A fürtöket éles ollóval és 4-5 cm-es kocsánnyal vágjuk le. Lehetőleg napos, száraz időben szüreteljünk, ügyelve a bogyó vékony viaszrétegének az épségére, mert az agyontapogatott fürtök két-há-

is lehet erjeszteni. De ennek a fordítottja is igaz: egyes borszőlő fajták, például a Mézesfehér, fehér és piros Szlankamenka, Oportó, Othonel muskotály, Kékfrankos fajták friss, csemege fogyasztásra is alkalmasak.

Nem minden szőlőt kell permetezni

A direkttermő szőlőfajták nagy értéke házikerti körülmények között az, hogy többé-kevésbé rezisztensek a gombabetegségekkel szemben, hátrányuk viszont a kevesek által kedvelt labruszka-ízük. Közülük az Othello a legegyszerűbb körülmények között is jó ideig eltartható, de az Izabella és a Delaware inkább csak futó-dísznövénynek mondható.

Mazsola

És végül egy kellemetlen dolog: a hazai körülmények között nem lehet eredményesen magvatlan mazsolaszőlőt termesztetni. A magyar szőlőnemesítők nagy erőfeszítést tesznek a hazai mazsola termesztésért, de ezt egyelőre nem kísérte siker, tehát meg kell elégednünk a Görög-, Török- és Spanyolországból, Dél-Afrikából és újabban Amerikából termesztett magvatlan mazsolával!

balintgazda.hu

Szőlőtermesztés – 2025. Kevesebb fürt, egészségesebb bogyók

Minőségi borokra számítunk

Miközben a szőlősgazdák a legkorábbi fajták – a Csabagyöngye, a Favorit, az Irsai Olivér, s majd utána a Csereszegi fűszerez – betakarítására készülnek, továbbra sem feledkezhetnek meg a későbbi szüretelésű borszőlők növényvédelméről. Bizony, nagyon meg kell becsülni azt, ami a tavaszi fagyok után megmaradt.

– Milyen tanulságokkal járt az az április 7-re virradó éjszaka, amikor Kárpátalja alföldi részein többnyire mínusz 7-9 fokot mértek? – Először ezt a kérdést tettem fel Sass Krisztiánnak, a kigyósi Sass családi szőlőbirtok és pincészet szakmai irányítójának, aki agrármérnöki diplomája mellett növényorvosi képesítést is szerzett.

– Bizony, a fagy sok helyen elvitte a szőlőtermés jelentős részét – kezd a választ a fiatal szakember. – Ott, ahol mi gazdálkodunk, a település mellett emelkedő Hazanézó domboldalon azt tapasztaltuk, hogy az aljban még az igénytelennek mondott Izabella is megfagyott. Emellett azt is megfigyeltük, hogy ott, ahol a gazdák a sorokat előzőleg gyomirtózták, a bevitt méreganyag a kemény mínuszokkal együtt megzavarta a növények hormonháztartását. Ennek következményeként márdárkás fürtök, deformált levelek jelentek meg a tőkéken. S amiről kevesebbet beszélünk: a nagy hidegben elpusztult az akkor már éledező kórokozók és kártevők egy része, ami valamelyest most megkönnyíti az ellenük való védekezést.

– Mégis, jelenleg mire kell igazából leginkább koncentrálni?

– Továbbra is a szőlő legveszedelmesebb kórokozója, a lisztharmat elleni védekezés áll a középpontban. Am emellett egy sor, a bogyó rothadását előidéző gombabetegség – a szürkepenész, az ecetes rothadás stb. – elterjedését is meg kell akadályozni. Ezek a

lisztharmattal együtt jelentkeznek, fejtik ki negatív hatásukat. Szerencsére vannak olyan szerek, amelyek mindnyájuk ellen hatásosak. Természetesen a vegyszeres védekezés akkor igazán eredményes, ha azt más módszerekkel is kombináljuk.

– A barátai már tudják róla, hogy Sass Krisztián az integrált növényvédelem elkötelezett híve.

– Valóban arra törekszem, hogy natúr szőlőből natúr borokat állítsak elő. Van is a gazdaságunkban

egy olyan 2,3 hektáros tábla, ahol bioművelést folytatunk. Ezek a parcellákon csak a biogazdálkodásban engedélyezett rézoxidkloridot és ként, valamint lemosó szappanokat használunk, illetve különböző mikro- és makroelemeket tartalmazó lombtrágyákat, no meg más baktérium alapú készítményeket. Az integrált növényvédelem szerkesztését képezi a drótkéfével történő törzstisztítás, a gondos hajtás- és fürtválogatás.

– Azt is hallottuk, hogy Ön célul tűzte ki a vidékünkön egykor honos tájjellegű fajták újratelepítését.

– Kétségtelen, hogy szívemhez nagyon közel áll a Bakator, a Szerémizöld, s azt valom, a legmagasabb prémium kategóriájú borok a korábban nálunk elterjedt Furmintból, Hárslevelűből, Traminiből, Királyleánykából, Olaszrizlingből állítható elő a legbiztosabban. Természetesen a palet-

ta folyamatosan bővül, gondoljunk csak a Szaperávrára, a Csereszegi fűszerezre. Emellett tekintettel kell lennünk azokra a világfajtákra, amelyeket a földgolyó minden táján kedvelnek – Merlot, Cabernet Sauvignon, Chardonnay –, s azoknak a fajtáknak az irányába is nyitottak vagyunk, amelyek nemrég indultak hódító útjukra. Gondolok itt a Citronnij maharadzsrára, az Odeszai muskotályra stb.

– Az új fajták mennyire érzékenyek a tavaszi fagyokra, és hogyan viselik el a nyaranta gyakran beköszöntő aszályos periódusokat?

– Valljuk be őszintén, hogy ilyen kemény április eleji fagyok-

ra csak a legöregebb szőlősgazdák emlékeznek, így nincs olyan tapasztalatunk, amelyből messzemenő következtetéseket lehetne levonni. Egyelőre csak azt állapíthatjuk meg, hogy a korán virágzó fajták – legyenek azok régiek vagy újak – hajtásai, fürtkezdeményei jelentősen károsodtak. Am tény az is, hogy a hagyományos fajták zöménél később indul a nedvkeringés. Ami pedig a szárazságtűrő képességet illeti, ott már látszik a különbség. A Szerémizöld és társai nagyobb asszimilációs felülettel rendelkeznek, mint az újabbak, s ezért viselik jobban a forró nyarakat. A borászok számára ez azért is fontos, mert az ezeken a tőkéken nevelt bogyókban nem égnek el oly könnyen a savak, ami a minőségi borok harmóniájához nélkülözhetetlen.

Kovács Elemér

Fokhagyma: gyógynövény a konyhában

Nem kellemes dolog, ha a reggeli autóbusszon útitársunk szájából árad a fokhagyma szaga, de annak a tudata, hogy milyen kellemes zamatot ad ez a fűszernövény sok ételünknek, és milyen jó hatása van számos betegségre – ezt a vétkét meg tudjuk neki bocsátani!

A fokhagymát évezredek óta termesztik és fogyasztják, az ókori népek (babiloniak, egyiptomiak, rómaiak, görögök) pedig egyenesen varázsos hatást tulajdonítottak ennek a növénynek. A modern orvostudomány is egyre több gyógyhatást diagnosztizál a fokhagyma fogyasztása következtében: késlelteti az érlemeszesedést, csökkenti a magas vérnyomást, javítja az epe- és májműködést, baktericid és különösen kedvező pszichés hatása van az öregkorban.

Kiváló, sokoldalú segítőtársa a konyhaművész háziasszonynak, mert speciális zamatot ad a levesnek, a főzeléknek, a salátának, a sült és vagdalt húsoknak, a kolbásznak, a kocsonyának stb., amelyek fok-

hagyma nélkül nem lennének igazán „családiasak”.

A fokhagymát tehát nem a kalóriaértéke, nem is a benne levő, viszonylag magas C-vitamin-tartalma, hanem a zamatanyagai határozzák meg. A kellemetlen – és elég tartós –

illatát pedig egy-két szem pörkölt kávé elragásával lehet eltüntetni!

A vegetáció befejeződését a levelek bámulása, száradása jelzi. Ekkor kell a hagymákat a földből kiemelni, egy-két napig a szabadban szikkasztani, megtisztítani és koszorúba fonva száraz, szellős helyen tárolni.

A fokhagymához zamatában és használhatóságában igen közel áll a tölggy-, bükkerdőkben vadon termő medvehagyma (Allium ursinum), amelynek a föld feletti részeit használják.

Májusban gyönyörű látvány a fehéren virágzó nagy medvehagymás erdő, remek fotótéma kezdőknek és haladóknak egyaránt! A medvehagyma levele a konyhában éppen úgy használható, mint a fokhagyma gerezdje, de emellett kiemelkedően kedvező hatása van érlemeszesedésben és magas vérnyomásban szenvedő betegek kezelésénél, valamint bélfertőzés és emésztési zavarok gyógyításában.

balintgazda.hu

Szőlőfeldolgozás 2025

Korszerű szempontok a szüret során

Kárpátalján az idei évben is közeledik a borszőlők szüretének ideje. A 2024-es tapasztalatok alapján fontos, hogy még tudatosabban készüljünk fel a szüretre, figyelembe véve a klímaváltozás okozta kihívásokat és a modern borászati gyakorlat fejlődését. A borszőlők betakarítása továbbra is jelentősen eltér a csemegezőlők szüretétől, ugyanakkor az elmúlt évek tapasztalatai új megközelítéseket is igényelnek.

Csemegezőlők esetében a kívánatos, fajtára jellemző szín elérése után már csak az édességre kell figyelni. Ha a szemek elérték a megfelelő édességet, a szőlő szüretelhető, ráadásul a tőkén belül észrevehető fürtök közti különbségek sem okoznak gondot, hiszen nem kell minden fürtöt egyszerre leszednünk a tőkéről. A borszőlőknél ez a dolog már sokkal bonyolultabb, hiszen a szüretet fajtákként egy menetben végezzük, és a cukron kívül a savra és egy sor más befolyásoló tényezőre is figyelniük kell a megfelelő borminőség eléréséhez.

A szüret időpontjának meghatározása. Amennyiben a szüretre már előkészítettük a présházat és a feldolgozás eszközeit, utána, a szőlőben járva, a szőlő érettségi állapotát figyelve kell meghatározni a szüret időpontját. A szőlő érése során a levelekben képződött cukrok a bogyókba rakódnak. Az érés alatt így a cukortartalom folyamatosan nő, a bogyóban lévő savtartalom pedig lassan csökken. Erre a folyamatra igen jelentősen hat az időjárás: száraz, meleg kedvezőbb az érésnek, míg

az esős, csapadékos, hűvös nyárvégi, kora őszi időjárás lassítja azt. Nem beszélve a káros afolyamatok megindulásáról, mint például rothadásos folyamatok, amelyeknek szintén a rossz idő kedvez. Ilyen rossz időjárás esetén könnyen lehet a szőlőben kényszerszüret, amely során még nem teljesen érett szőlőt szedünk le, mentünk meg a rothadás elől. Ilyen esetekben a feldolgozás folyamata megváltozik. De nézzük először, milyen érettségi fokokat különböztetünk meg.

Az érettségi fokok típusai. Bükéérés – teljesen kifejlődött szőlőaroma, a cukortartalom azonban még nem éri el a legnagyobb értéket. **Teljes érés** – az asszimilációval elérhető legnagyobb cukortartalom, minden táp- és színanyag raktározódott, a magvak érettek, a bogyók puhák. **Túléérés** – a bogyóhéj átérésztöképessége nagyobb, az alkotórészek töménységük és részben le is bomlanak. Botrytis fertőzés esetén a víz párolgása még tovább fokozódik. **Kényszerérés** – szárazság vagy túl nagy termés okozhatja, ez sajnos az utóbbi években gyakran előfordul a száraz forró nyaraknak köszönhetően.

A bogyók megpuhulása a szőlő jellegzetes enzimjeinek hatásán alapul és a szőlő érettségi állapotát is jelzi, így a bogyóhéj egyre átérésztöbbszerűbb és a gombás betegségekre is egyre fogékonyabb, könnyen rothad. A rothadás a szőlőn súlyos károkat okoz és rontja a belőle készült bor minőségét.

Cukortartalom mérése és jelentősége. A szüreti időpont meghatározásánál legfőbb mérhető értékünk a cukorfok. A szőlő cukorfokának meghatározását az nehezíti a legjobban, hogy nemcsak a területek, dűlők, sorok között le-

het eltérés ugyanazon a fajtánál, de a tőkén, fürtön belül is. A mustfok meghatározására több módszert ismerünk:

- **Próbaszüret:** ugyanazon fajtáról, több tőkéről, különböző helyekről gyűjtünk be fürtöket, ezeknek kinyomjuk a levét, majd az így nyert mustot fokoljuk meg.

- **Refraktométeres mérés:** ennek a műszernek a használatához elegendő egyetlen szem szőlőt szétnyomni a műszer lencséjére, majd a fény felé tartva a skáláról leolvasható az aktuális cukortartalom.

Nagyon fontos, hogy ennél a módszernél is több helyről gyűjtsük a szemeket és átlagot számoljunk, egy hosszabb szőlősoron belül 1-3 cukorfok eltérés is lehet.

Miért fontos a cukortartalom?

A szőlő cukortartalmából képződik majd az erjedés során az alkohol, illetve a cukortartalomból következtethetünk a savtartalomra is. 15 magyar mustfok alatt ne szüreteljünk szőlőt! Az ilyen szőlőből nyert mustnak nagyon magas lesz a savtartalma, illetve kevés alkohol képződik majd, így a bor nagyon könnyen megromlik.

A cukortartalom kiegészítésével a képződő alkohol mennyisége nő, de a savtartalom megmarad, a bor húzós ízű, rossz ízhatású marad, savak csökkentése kisborászatokban házi körülmények között pedig nehézkesen végrehajtható feladat. Száraz fehér borok készítéséhez optimális a 18-20 körüli cukortartalom. Száraz, könnyed fehér boroknál a magasabb cukor kiugró alkoholszintet eredményezhet. Magasabb cukortartalmú, túlérett szőlők feldolgozásánál érdemes az alkoholképződést leállítani, megőrizni valamennyi szőlő saját cukrából.

A szüret végrehajtása. A szüreti időpont megválasztása után jöhet a szüret. Kora őszi időpontokban általában magas a nappali hőmérséklet, ezért érdemes a szüretet a korai órákban elvégezni, mi-

kor a fürtök még nincsenek átmelegedve. Ez a szőlő feldolgozásakor és erjesztése alatt rendkívül fontos szerepet játszik. A még nem átmelegedett leszüretelt szőlőt igyekezzünk minél előbb a feldolgozóba juttatni.

A szőlő szedésekor ügyeljünk arra, hogy a bogyók ne sérüljenek. Legjobb kis ládába szüretelve be-

- Az igen tevékeny oxidáló enzimek gátlása

- A vadélesztők és a baktériumok tevékenységének visz-szaszorítása

- A levegő oxigénjének megkötése

Minél korábban kéneznünk, annál jobb. A kénezésre használhatunk folyékony és por alakúként egyaránt. A ként már a darálás alatt adjuk a cefréhez és jól keverjük el benne.

Kén adagolása por alapú készítménnyel:

- Egészséges szőlőhöz: 5-10 gramm/hekto-liter

- Enyhén rothadt szőlőnél: 10-15 gramm/hl

- Erősen rothadt szőlőnél: 20-30 gramm/hl.

Préselés. A préseléshez különböző típusú préseket alkalmazhatunk. Legrégibben használt a fakosaras nyomólapos prések használata, de mára már használatban vannak pneumatikus levegővel vagy víznyomással működtetett prések is.

A préselés során körülbelül 100 kilogramm szőlőből 60-70 liter must nyerhető, ennél több lé kipréselése már károsan hat a bor minőségére. Prémium borok készítése során a préselés elején kapott mustot külön választják a préselés végén kapott úgynevezett préslettől és külön erjesztik, mivel annak minősége gyengébb, mint a színlebből készült boré.

A 2024-es év tapasztalatai alapján láthatjuk, hogy a klímaváltozás egyre nagyobb kihívásokat jelent a szőlőtermesztés számára. A szélsőséges időjárási viszonyok – akár szárazság, akár hirtelen csapadékos időszakok – még fontosabbá teszik a precíz szüreti időpontválasztást és a megfelelő felkészülést.

Varga István,
az „Egán Ede” KGK JA
falugazdája, a „Pro
Agricultura Carpatika”
KMJA munkatársa

Hogyan lesz a magyar fügéből lekvár és bor?

A legenda szerint a fügét a törökök hozták magukkal Magyarországra és először a Gellért-hegy déli lejtőjén telepítették el őket a kivágott szőlők helyére.

Annyi bizonyos, hogy a füge a Földközi-tenger környékén szinte minden országban jelentékeny gyümölcs, de a legtöbb aszaltvány Kis-Ázsiából kerül a kereskedelembé. Nálunk a füge jókora bokorra vagy kisebb fává nevelhető.

Szereti a napos, védett helyet, a termékeny talajt és az egyenletes vízellátást. Tétre ajánlatos ágakból és lombból kis sátrat emelni körülötte, nem is annyira a hideg, mint inkább az ólmososó ellen. A fügebokor dugványozással és bujtással viszonylag egyszerűen és biztonságosan szaporítható.

A füge évente kétszer virágzik. Az őszi virágokból fejlődő természedemény – ha nem

fagy el télen – tavasszal fejlődik ki és nyáron érke be.

A tavaszi virágzásból származó gyümölcsök október közepe táján érnek meg és szüretelhetők le. A hazai fügefajták gyümölcse aszaltásra nem igen alkalmas, de friss

fogyasztásra kiváló és kitűnő ivólé, dzsem, lekvár, sőt bor is készíthető belőle.

Fügelekvár
Hozzávalók: 2 kg érett füge, 2 kg cukor, 1 citrom leve, 2 db citrom felszeletelve. Ízlés szerint néhány darab fahéj vagy gyömbér.

Mossuk és hámozzuk meg a fügéket, majd vágjuk őket félbe. Egy nagy edénybe keverjük össze a cukrot a citromlével, majd öntsük fel egy kis vízzel, ami ellepi a cukrot. Adjuk hozzá a feldarabolt fügét és a citromszeleteket és főzzük kb. 45 percen keresztül. Ha szeretjük a fűszeres ízelet, feldobhatjuk a lekvárt egy kis fahéjjal vagy gyömbérrel. Gyakran kavargassuk, nehogy leégjen. Tisztára mosott üvegbe töltjük, majd dunsztolva pihentessük.

Fügebör
Hozzávalók: 1 kg érett füge, 1 dkg élesztő, 1 kg kockacukor, 1 dkg tört borkósav, 3 liter víz.

Kettévágjuk a fügéket és egy nagy uborkásüvegbe szórjuk. Elmorzsoljuk az élesztőt és a borkósavval együtt rászórjuk. A cukrot a vízzel felfőzzük és ha kihűlt, a fügeire öntjük, tüllel lekötjük. A fügét visszavetjük az üvegbe és újabb adag cukrot vízzel felfőzve öntünk rá élesztővel, borkósavval meghintve. Két hét érlelés után harmadszor is megismételjük az eljárást. Amikor a három öntet, összesen 9 liter, elkészült, az egészet összeöntve hagyjuk 2-3 hétig összeérlelni. Szűrve töltjük üvegbe és gondosan bedugaszolva sötét helyen tároljuk.

Hogyan szabadíthatom meg a citromfámam a pajzstetvektől?

A citrusfélék (citrom, narancs, mandarin, grapefruit) leveleit és hajtásait gyakran megtámadják a pajzstetvek és olykor a gypjas pajzstetvek is.

Ezek kiszívják a növény szöveteinek nedveit, amelynek következtében megáll a hajtások növekedése, a levelek sárgulnak, majd lehullanak.

A növény gondozója a kártételt legkönnyebben abból ismerheti fel, hogy a levelek ragadósak lesznek, fénylenek, de ala-

posabban megismerve a növényt, azt látjuk, hogy a levelek fonákon és a hajtásokon apró, kerek, kiemelkedő és lekapható foltok vannak, illetve fehér, vattaszerű bevonat jelenik meg a hajtások csúcán és a levelek hónaljában.

A növényt mielőbb meg kell permetezni Fendona, Chinetrin vagy Pirimor 0,1%-os oldatával. Egy-két pajzstetűt persze fogkefével vagy szappanos szivaccsal is el lehet távolítani.

Mi rágta meg a csemegekukoricám csöveit?

A csemegekukoricát is károsítja a takarmánykukorica egyik jelentős kártevője: a kukoricamolylehernyője.

Berágja magát a kukorica szárába, hámozza a leveleket és meg-rágja a puha szemeket. Támadása nyomán a címer gyakran letörik, a szár derékba török, a csövet pedig megrágott szemek és ürülékmaradványok teszik fogyasztásra alkalmatlanná.

Kisüzemben csak nagyon

erős fertőzés esetén érdemes vegyszeres permetezéssel védekezni.

Ennél fontosabb és hatásos a fertőzött és az ősszel levágott szár mielőbbi elégetése, valamint az, hogy két egymás utáni évben ne vessünk ugyanarra a helyre kukoricát. Az őszi talajmunkánál arra kell törekedni, hogy a kukorica töve 10 cm-nél mélyebben kerüljön a talajba.

Hideg őszibarack-krémleves

Hozzávalók: 40 dkg érett őszibarack, 1 db vaníliarúd, 3 dl fehérbor, 6 dkg cukor, 1,5 dl habtejszín, menta (a díszítéshez).

Elkészítése: Kereszt alakban bevágunk 30 dkg őszibarackot, és forrásban levő vízben blansírozzuk kb. 1 percig. Ezután a gyümölcsöket hideg víz alá tartjuk, majd meghámozzuk és kimagozzuk.

A vaníliarudat hosszában felhasítjuk és kikaparjuk a belsejét.

A fehérbort a cukorral együtt közepes tűzön felforraljuk egy fazékban. Hozzáadjuk a vaníliarudat, a kikapart velőt, valamint a feldarabolt őszibarackot, és to-

vább főzzük kb. 5 percig. A vaníliarudat kiemeljük.

A boros őszibarackot felöntjük a tejszínnel és 3 dl vízzel. A fazékban botmixerrel nagyon finomra pürésítjük, majd a hűtőbe tesszük.

A maradék őszibarackot megmossuk, kimagozzuk és vékony cikkekre daraboljuk. Elosztjuk négy tálkában vagy mélytányérban, és rámerjük a jéghideg krémlevest. Mentalevéllel díszítve kínáljuk.

Nutellás jegeskávé

Hozzávalók: 1 dl kávé, 3 dl tej, 1 ek. Nutella, jég.

Elkészítése: A nutellás jeges kávé elkészítéséhez megfőzzük a kávé és hagyjuk langyosra hűlni.

2 dl tejet felmelegítünk, belekeverjük a Nutellát, feloldjuk ben-

ne, majd ezt is hagyjuk kihűlni.

Egy 5 dl-es poharat félig teszünk jégkockával. Ráöntjük a nutellás tejet, majd a kávé. A maradék tejet felhabosítjuk, és az ital tetejére töltjük.

Bajor krumplisaláta grillkolbásszal

Hozzávalók: 80 dkg burgonya, 1 fej lila hagyma, 8 dkg bacon, 1 szál grillkolbász, só, 400 ml húslevesalaplé, 5 ek. fehérborecet, frissen őrölt bors, 1 csipet kristálycukor, 5 ek. olívaolaj, 2 ág petrezselyem.

Elkészítése: A burgonyát alaposan megmossuk, majd egyforma hasábokra vágjuk. A lila hagymát meghámozzuk, vékony cikkekre szeljük, aztán szétbontjuk. A bacon felaprítjuk, a kolbászt felkarikázzuk.

A burgonyát félpuhára főzzük sós vízben, majd hozzáadjuk a kolbászt, és az egészet készre főzzük. Leszűrjük, alaposan lecse-

pettetjük. A bacon ropogósra sütjük száraz serpenyőben, majd kiszedjük. A vízszamaradt zsiradékot megfonnyasztjuk a lila hagymát. Felöntjük az alaplével, hozzáadjuk a borecetet, sózzuk és borsozzuk, cukorral ízesítjük. Ezután felforraljuk az egészet.

Az öntetet melegen locsoljuk a kolbászos burgonyára. Hozzáadjuk a bacon, az olajat, valamint a leöblí-

tett, finomra aprított petrezselymet. Óvatosan összeforgatjuk, majd betesszük a hű-

tőbe legalább 1 órára, hogy az ízek összeérjenek. Szobahőmérsékletűen tálaljuk.

Szalámis és sonkás töltött bundás kenyér

Hozzávalók: 1 tubus sajtkrém, 10 dkg sonka, 1 cs. szeletelt sajt, 5 db tojás, olaj.

Elkészítése: A bundás kenyér elkészítéséhez két kenyérszeletet megkenünk sajtkrémmel, az egyikre sonkát, a másikra szalámit helyezünk.

A felvágottakra szeletelt sajtot rakunk, majd mind a kettőt beborítjuk egy-egy kenyérszelettel, és kissé összenyomjuk.

A tojásokat felverjük, a szendvicseket belemártjuk.

Egy serpenyőben felhevítjük az olajat és belehelyezzük a kenyereket, majd néhány perc múlva óvatosan megfordítjuk. Addig sütjük, míg mind a két oldala aranybarna nem lesz.

Sonkával töltött pogácsa

Hozzávalók: 1 cs. friss élesztő, 1 dl tej, 1 tk. cukor, 70 dkg liszt, 20 dkg margarin, 2 tk. só, 2 db tojás, 3 dl tejjől, 15 dkg főtt füstölt sonka, 20 dkg sajt, 1 db tojássárgája.

Elkészítése: A sonkával töltött pogácsa elkészítéséhez az élesztőt felfuttatjuk a cukros tejben.

A lisztet elmorzsoljuk a margarinnal, hozzáöntjük az élesztőt és összegyúrjuk a sóval, a tojással és a tejjől 3/4-ével. A tésztát lefedjük és egy órán át pihentetjük.

A pihentetés után vékonyra kinyújtjuk a tésztát és a fe-

lét megkenjük 2-3 evőkanálnyi tejjől. Megszórjuk apróra vágott sonkával, reszelt sajttal és ráhajtuk a tészta másik felét. Pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk, majd a pogácsák tetejét megkenjük tojássárgájával, és megszórjuk sajttal.

180 fokra előmelegített sütőben 20-30 perc alatt szép pirosra sütjük.

Rumos-csokis szelet

Hozzávalók

A tésztához: 15 dkg vaj (plusz a tepsizhez), 15 dkg porcukor, 4 db tojás, 12 dkg darált dió, 1 tk. sütőpor, 7 dkg liszt (plusz a tepsizhez), 2 dkg cukrozatlan kakaópor.

A rumos krémhez: 20 dkg darált dió, 150 ml rum, 6 dkg porcukor, 1 tasak vaníliás cukor.

A kakaós krémhez: 25 dkg vaj, 10 dkg porcukor, 5 dkg cukrozatlan kakaópor.

A díszítéshez: 10 dkg étcsokoládé.

Elkészítése: A tésztához habosra keverjük a megolvasztott vajat a porcukorral és a tojások sárgájával. A masszába dolgozzuk a diót, a sütőport, a lisztet és a kakaóport. Beleforgatjuk a kemény habbá felvert tojásfehérjét. Egy kivajazott, kilisztezett 25x35 cm-es tepsibe simítjuk a tésztát. 180 fokban

kb. 20 perc alatt megsütjük. Ezután kivesszük, és hagyjuk kihűlni, majd egy deszkára borítjuk.

A rumos krémhez összedolgozzuk a diót, a rumot és a kétféle cukrot. A krémet a tésztalapra simítjuk.

A kakaós krémhez felhabosítjuk a vajat a porcukorral és a kakaóporral, majd a rumos krémmel

simítjuk, majd tegyük hűtőbe a sütit dermedni.

Felolvasztjuk az aprított csokit. A kétharma-

dát a krémre simítjuk, a maradékkal a süti tetejét díszítjük. Végül tegyük a hűtőbe dermedni.

Hagyományos túrós csusza

Hozzávalók: 40 dkg száraztészta, 25 dkg húsos szalonna, 50 dkg túró, 4 dl tejjől, só.

Elkészítése: A tésztát a csomagoláson található előírás szerint forró, sós vízben kifőzzük, majd lecsöpögtetjük.

A szalonnát kockára vágva pörccsre sütjük. Amikor kisült, a zsírt a tésztára öntjük, hozzáke-

verjük a fele túró, a tejjől felét és a pörccök felét is, megsózzuk.

Tűzálló tálban sütőbe tesszük, tetejére tejszínt teszünk és az egészet összesütjük. Tálaláskor teszünk még rá túró, tejszínt és pörccöt.

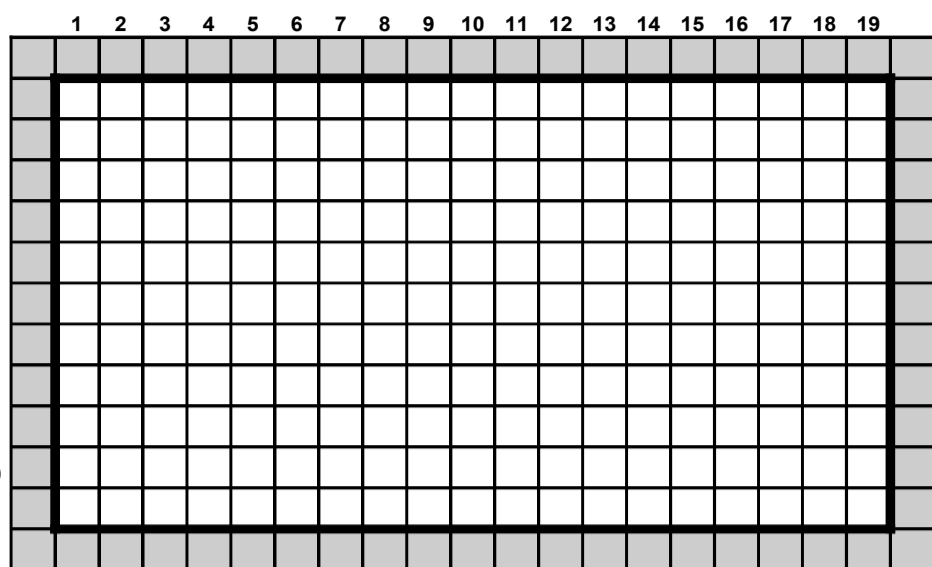
KERETJÁTÉK - OLASZ MÓDRA

Az ábra két, egymástól cikcakkban haladó vonallal elválasztott rejtvényt és 24 fekete négyzetet tartalmaz. A meghatározásokat soronként adjuk, azonban az ezekre való válaszok nem minden esetben férnek el az ábrában: az első vagy az utolsó betűk az ábrát övező keretbe kerülnek. A keretbe került betűket az óramutató járásában iránnyal olvasva Moldova György egy gondolata alakul ki. Segítségül az egybetűs válaszokat is meghatározzuk.

VÍZSZINTES: 1. Helység a Nagyszőlősi járásban (Onok) – 2004-ben bemutatott amerikai 3D-s számítógép-animációs film. 2. Régi kézműves technikát alkalmaz – Milne egyik keresztneve – ... Estevez (amerikai színész, filmrendező) – éneklő szócska. 3. Raktározás – Szaúd-Arábiai hegység – régi magyar rádiómárka – kártyajáték. 4. Világító dióda – erdőt telepít – dunántúli sportklub – részesülő – orosz folyó. 5. Méter – zöldesszürke szín – atomfizikus (Ede) – henry – nagy testű papagájfajta. 6. Győr német neve – a gyógyítás istennő-

je a kelta mitológiában – hal-fajta – Fekete Ibolya filmje. 7. Tova – ... Somerhalder (amerikai modell, színész és producer) – Ungvár folyójának szláv neve – Maugli fekete párduca – batorodik. 8. Lángol – francia kikötőváros – csuk – az orrához – művészi alkotás. 9. Világosság – oldható tirisztor rövid neve – művészi testkép – mülását óra méri – olasz folyó – Kelvin. 10. Grönloh holland író másik neve – ... Kaleh (dunai sziget) – berbéc – ajtó jelzője lehet. 11. Oscar-díjas amerikai filmmusical, George Cukor rendezésében – helység az Ilosvai járásban (Oszij).

FÜGGŐLEGES: 1. Mór-ricz Zsigmond műve. 2. Vándorló életmódú – rangjelző előtag – a neon és a fluor vegyjele. 3. Nemzeti Együttműködés Rendszere – a tantál vegyjele – svájci matematikus (Johann Baptist). 4. Félelem fertőzéstől – Cosmetic Ingredient Review. 5. Mezőgazdasági eszköz része – észak-afrikai főváros. 6. Elenyészés – ... France (francia író). 7. Éjféli! – kézilabdázó, edző (Beáta) – a Jupiter egyik holdja – zabszem! 8. Magas növény – becézett Teréz – Archer Daniels Midland Company. 9. Finn író (Katri) – egy-nemű lemez! – költő (Endre). 10. Bodrog-parti község – felsz!

11. Manchesteri sportklub – a bór vegyjele – keresztül – kerget. 12. A cérium vegyjele – párizsi metró – feltéve – a sugár jele – lendület. 13. Ferenczi Tihamér verse. 14. Hosszú nyelű lovasági szűrőfegyver – nyílvevőt elrepít – kódarab! 15. Magyar bajnok labdarúgó (Tibor) – francia sziget – ókori görög népcsoport. 16. Vonatkozó névmás – ábrázat – tasli, népi-esen. 17. Minőség ellenőr – költői sóhaj – fej tréfás neve. 18. A kén vegyjele – kalap pereme – Bajnokok Ligája. 19. Ukrán város orosz neve, Kijev közelében.

A PINCÉ- BE IPAR- KODIK	1	MÁV- ALKAL- MAZOTT	ANGOL HOSSZ- MÉRTÉK	DEPÓ PÁROS BETŰI	AZ ELTE EGYIK KARA					
RÓMAI 50-ES										
CSERJE- FÉLE				KELVIN, RÖVIDEN						
FEJÜNK RÉSZE				FORRÓ ... TRÓPUS						
NAGY ESŐ, TRÉFÁS SZÓVAL					TEÁS- BÖGRE					
AZ URÁN ÉS A KÉN VEGYJELE			JÉGSAP BELSEJEI							
			FÉSZKET KÉSZÍT							
A TÁRGY RAGJA		LENĐÜLET			SZÉLHÁ- MOSKODIK					
		MEGSZÓ- LAL AZ ÁGYÚ			SEBÉSZ- KÉS					
					SIEMENS, RÖVIDEN					
					OLASZ TÁVIRATI IRODA					
					RÖNTGEN, RÖVIDEN					
					MÉLY, A SZÉLEINI					
					ÉLES HANGON KIÁLTOZIK					
MEG- SEMMISÜL					2					
					MESSZE					
NYOMÁS- SAL MOZDÍT				PASSZI- ROZ						
				KÖTŐSZÓ						
SÁTOR OLDALAI			DOR- GÁLÁS							
			AZ EGYIK SZÜLŐ		KISSÉ JEGESI					
					A JÓ PIPA JELZŐJE					
IDŐMÉRŐ SZER- KEZET				AGRÁRAL- KATRÉSZ						
				KLUB EGYEDEI	GIGA, RÖVIDEN					
					A LÁ- BAITÓL					
A LA- KÁSBAN				ANGOL ZENEKAR						
				FÜRGE ÁLLAT	JAPÁN BUDD- HIZMUS					
					BIZTOSÍT					
RUHÁNAK VALÓ KELME				TOVA, NÉPIESEN						
				MAGNÓ- MÁRKA						
JAPÁN AUTÓK JELZÉSE		FAZEKAS ANYAGA			LEHAGY					
		RITKA BETŰNK			IMA ELEJEI					
FÉL RUND!			LAPOS							
HIRTELEN ODANYŰL			ZÁRNI KEZDI	ITT ALUL, NÉPIESEN						
				ÜRES PADI						
					FÉRFINÉV					
					JÉGBEN ÁLL!					
A KÓRHÁZ JELE	K			BÍRÓSÁG ELÉ CITÁLÓ						
					REJTVÉNYJÁRÁS					

Vicces viccek

Hitelkártyalopás

Két férfi beszélget:
– Képzeld, a múltkor ellopták a feleségem hitelkártyáját!
– És, tettel feljelentést?
– Dehogyan tettem, a rabló jóval kevesebbet költ, mint az asszony!

Tapéta

Egy szőke nő elhatározza, hogy kitapétázza a hálószobáját, de fogalma sincs, mennyi tapétát kell vennie hozzá. Atmegy az ugyancsak szőke barátnőjéhez a szomszéd-
ba, aki nemrég tapétázta ki az ugyanakkora méretű szobáját.

– Te mennyi tapétát vettél ehhez a szobához?
– 10 tekercset.

A szőke meg is veszi a 10 tekercs tapétát, de mire végez a munkával, két tekercs tapéta megmarad. Megy a barátnőjéhez reklamálni:

– Kész a tapétázás, de két tekercs megmaradt!
– Nahát! Nekem is!

Magasan volt a nyereg

Két rendőr biciklizik. Az egyik leszáll, és leengedi a hátsó keréket.

– Miért engedted le? – kérdezi a társa.

– Túl magasan volt a nyereg.

– A másik erre szó nélkül leszereli a saját nyergét meg a kormányát. A kormányt a nyereg helyére teszi, a nyeret pedig a kormány helyére.

– Ezt miért csináltad? – kérdezi a másik.

– Egy ilyen hülyével én nem bicajozok tovább, inkább megfordulok és hazamegyek.

Nők és a bor

A nők olyanok, mint a bor. Fiatalon finomak, vadítóak, aztán a kor

előrehaladtával egyre testesebbek lesznek, végül megsavanyodnak és fejfájást okoznak.

Kakukkosóra

Két szőke nő összefut az utcán:
– Hova viszed azt az órát?
– Az állatorvoshoz.
– Miért?
– Berekedt a kakukk.

Sörétes puska

– Vadászni megyek Jean! Hol van a sörét?
– Elnézést, uram, de a sörét megittam.

Egy rossz és egy jó hír

A repülőgép kapitánya a hangosbeszélőn szól az utasokhoz:

– Hölgyeim és Uraim! Van egy rossz és egy jó hírem. A rossz hír az, hogy egy géprabló kerítette hatalmába a repülőgépünket. A jó hír az, hogy a Bahamákra akar menni.

Konzerv

– Miért megy a szőke nő egy konzervvel a háza tetejére?
– ???

– Mert az van a konzervre írva, hogy a szavatossági idő a tetőn van!

Kezdő golfozó

Új tag a golf klubban, életében először golfozik. Az oktató magyarázza neki:

– Látja ott messze azt a zászlót, arrafelé kell ütni a labdát.

A tag hatalmasat üt, a labda száll-száll és két centire a lyuktól megáll.

– És most, mit kell csinálni? – kérdezi az elképedt oktatót.

– Most üsse bele a lyukba.

– Ezt mondhatta volna előbb is!

Plusz egy vicc

Az öt megmaradó szóból az alábbi vicc poénját állíthatja össze:

– Na, gyerekek, ki tudná nekem megmondani, hogy kit nevezünk képmutató-nak? – kérdezi a tanító a gyerekeket.
Robi jelentkezik, majd így szól:
– Képmutató az a gyerek,...

Kétfetűsek: EC, EE, ER, JA, LS, OB, ÓS, PÉ, RÁ, RS, UN, VN.

Hárombetűsek: AKI, ALT, GÉL, JÖN, KEL, KÖT, ŐRS, RAG, ROM, SÁL, SÁR, SÍR, TÁN, TIK.

Négybetűsek: AVAT, ÁTOK, DÁDÁ, DÉLI, EDIT, EZEK, SEBŐ, TÉMA.

Ötbetűsek: ALPOK, ERVIN, FÖTÉR, JAVAS, JÉGER, KILES, LÁBAD, LÉTER, LÓFEJ, LÖRÉS, RÁBÖK, RALÓG, SAKÁL, SARAZ, SÍPOL, TELEL, TÉZIS, TÓCSA.

Hatbetűsek: AZOKAT, ÁRKOLT, BRAN-

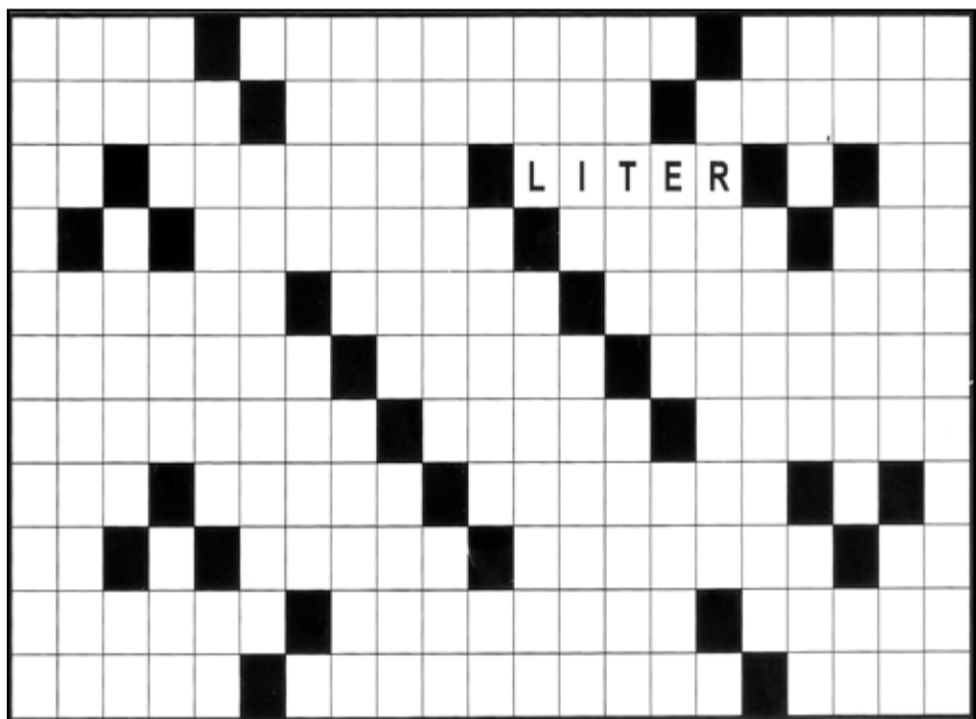
DY, ELÉGÉS, EZERJÓ, LEROGY, REGGEL, SULIBA.

Hétbetűsek: BETEKER, GARADNA, IDEÍVEL, KIBÉLEL, KITIPEG, LEFARAG, LEMÁSZÓ, REGÉLÉS, REMEKEL, ROVÁSFA, SATRAFA, TILALOM.

Nyolcbetűsek: ALÁRAGAD, BRILIÁNS, EMELETES, LESÉTÁLO, RELATÍVE, VIZESEDŐ.

Tízbetűsek: MOSOLYOGVA, SZILÁGYSÁG, VAKARÓKEFE.

Tizenegy betűsek: ÁRUKERESLET, NYEREGTÁSKA.

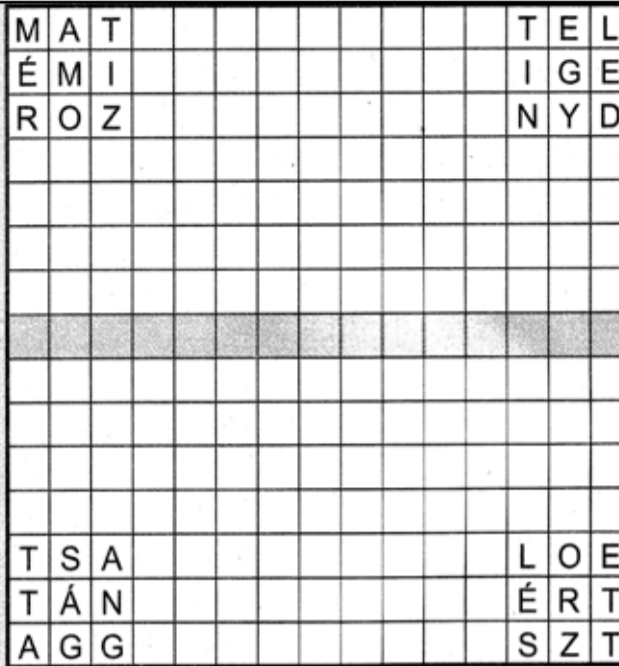

REJTVÉNYMOZAIK

Helyezze el a 3x3-as mozaikdarabkákat a hálózatban úgy, hogy ott egy szabályos keresztrejtvény alakuljon ki! Könnyítésül eláruljuk, hogy minden elemet csakis vele azonos színű területre rakhat, valamint négy mozaikot előre beírtunk. Az ábra kitöltése után a körökbe kerülő betűket sorban összeolvassa a következő vicc poénját kapja végső megfejtésül.

Étteremben.
– Meg kell mondanom, hogy sokkal jobb a koszt, mint a múlt héten – mosolyog a vendég elégedetten.
– Ennek az lehet az oka – feleli a főpincér –, hogy a főszakácsunk ...

(A válasz folytatását, azaz a vicc poénját, lásd a rejtvényben!)

Humorsarok

Látni akarta...

– Anyuka, drága, miért nem telefonált, hogy jön? – kérdi a vő az anyósától.

– Azért, fiam, mert látni akartalak...

Anyósmegoldás

Vendégségben a vendég megkérdezi a házigazdát, mert feltűnt neki, hogy a vendéglátó anyósa egyetlen szót sem szólt egész este.

– Te, hát ezt nem értem, az anyósodnak mindig akkora volt a szája, hogy nem lehetett nekünk szóhoz jutni, mellette.

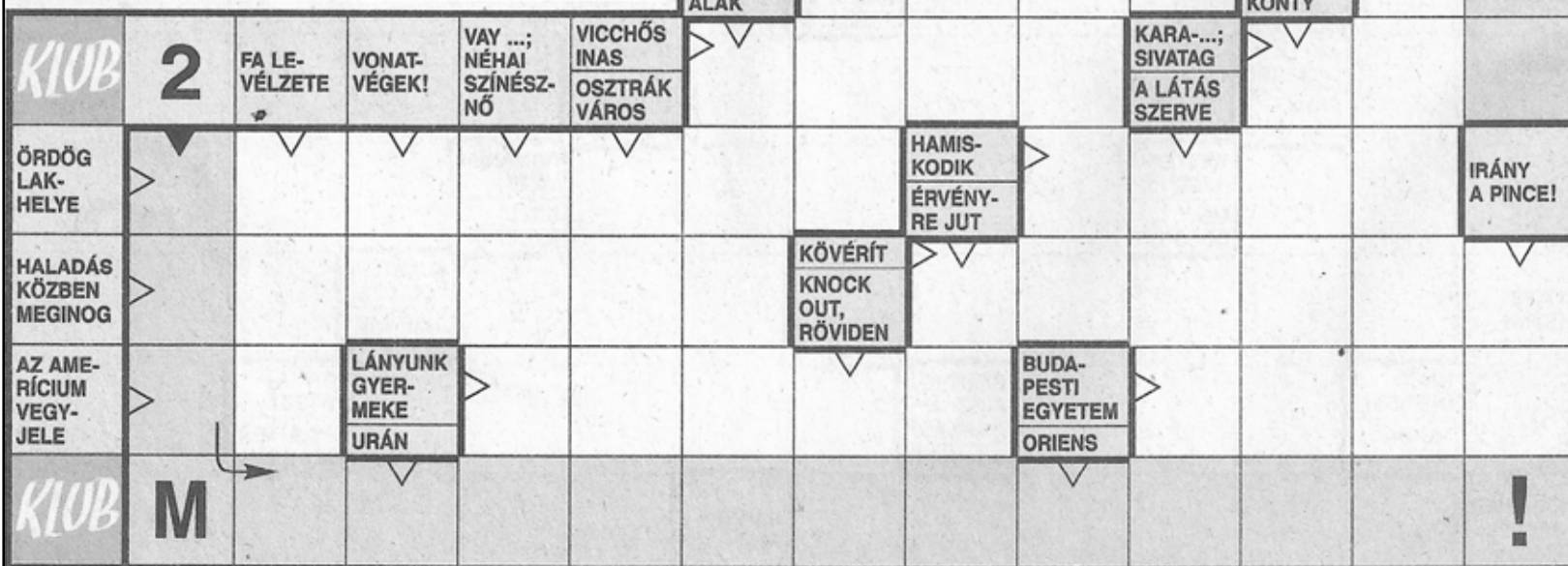
– Ja, már egy hete eldugtam a mama műfogorát.

Ostobaságok

Az esküvői szertartás után az anyós megkeresi az ifjú vőt, és így szól hozzá:

– Hát, fiam, most, hogy elvetted a lányomat, remélem megkomyodsz, és nem csinálsz többé ostobaságokat!

– Nem, nem mama! Ez volt az utolsó...

A rejtvényt Balácsi Csaba készítette.

3	ÁRAM- FEJLESZTŐ ESZKÖZ	...POOF- JEDI MESTER	SVÉD CSAPÁGY- MÁRKA	LITER VEKONY FAARU FÉLSZ!	FIZETŐ- ESZKÖZ	VILÁGOA ANGOL SÖR	ALIAS ÉDER KRISZTIÁN	SEMMIKOR	CINK ÉS EINSTEINIUM	MAGYAR BANK	NEWTON	LENMAG! ANGOL ÉNEKES (PAUL)	ERŐFORRÁ- SOKKAL FOG- LALKOZÓ TUDOMÁNY
1													A
SHAKES- PEARE- KIRÁLY				MATT DILLON FILMJE ÁZSIAI VADLOVAK								ORSZÁGOS EPIDEMO- LÓGIAI KÖZPONT BIZMUT	
MÉTER					TILTÁS KÁVEMÁRKA		ANGOL SZÍNHÉZŐ (AUDREY) BEKE-MADÁR						
HUNOR ÉS MAGOR APJA VASÁRELY KÖTETE			DOPPINGOL			NÉMET GÁZ				NÉMET NŐI NÉV			
LABDARÚGÓ (ÁDÁM) SAVERTEK FESTŐ (LÁSZLÓ)			FOSZFOR			FLUOR				...STEP- TÁNC			
				ANGOL JÉG			RITKA NŐI NÉV					EGYENMŰ TÖKE! MERNY- DÖRGÉS RESZE!	
		2	BELÜL SARJAD!				MAGYAR ZENEKAR						
FÉL TUCAT				HALAT A CSÓNAKBA TESZ						KANADAI SZÍNHÉZŐ (DAVID)			
AMERIKAI AUTOMÁRKA				SOMMAG!						NITROGÉN			
☀	É								SPANYOL TENISZEZŐ				

HOROSZKÓP

hirkereso.hu

KOS (3. 21.-4. 20.)

Ez a hét bőven tartogat Önnek meglepetéseket. Kellemeseket, de sajnos egy-két kellemetlent is. Talán épp ezek miatt is érezheti izgalmasnak a napjait. Okosan teszi, ha mindenre felkészül. Illetve igyekezzen rugalmasan állni a dolgokhoz. Sokat segíthet azzal magán, ha nem köti az ebet a karóhoz. Tudjon néha sodródni az árral anélkül, hogy mindenáron irányítani akarna.

BIKA (4. 21.-5. 20.)

A héten nem sok munkája, feladata fog akadni. Nincs más dolga, mint élvezni a pihenést. Ám Ön mégiscsak feladatot keres magának vagy pedig elvállal egy csomó szívességet. Bölcsen tenné, ha inkább a szabadidejét magára vagy szeretteire fordítaná ahelyett, hogy mindenáron hasznos akarna lenni. Fogadja el a meghívásokat vagy pedig szervezzen maga találkozót a rég nem látott barátaival.

IKREK (5. 21.-6. 21.)

Vigyázzon, mert mostanában elhanyagolta szeretteit, akik ezt már szóvá tették. Jól tenné, ha több időt szánna rájuk és nem hagyta megromlani a kapcsolatukat. Másfelől egyik családtagjának szüksége lehet a segítségre. Legyen vele megértő és próbáljon meg nem túl kritikus lenni. Jó, hogy épp keményen dolgozik céljai eléréseért, vagy hogy több időt szán magára, de ne feledkezzen meg a szeretteiről.

RÁK (6. 22.-7. 22.)

A napokban fény derülhet egy titokra, ami igencsak meglepi. De magától függ, hogy mekkora jelentőséget tulajdonít neki. Ha ez egy bizonyos személlyel kapcsolatos, még ne írja le a személyt, hanem inkább beszéljen vele arról, amit megtudott. Ugyanakkor mostanában nem az igazi az egészsége. Jól tenné, ha halasztgatás helyett mielőbb kivizsgáltatná magát.

OROSZLÁN (7. 23.-8. 23.)

Nagyon jól működnek az ösztönei és nagyon erős az a hajlandóság magában, hogy elmélyüljön a spirituálisban vagy legalábbis felfedezze rejtett képességeit. Emellett nagyobb figyelmet kell fordítania a nem verbális útmutatásokra, mert azokat most bőven kap a környezetéből. Lehet, hogy a testbeszéd sokkal több mindent fel fed, semmint a szavak.

SZŰZ (8. 24.-9. 22.)

Mivel nagyon sok pozitív energiát adott a barátainak és a családjának, készüljön fel arra, hogy rengeteg szeretetet és figyelmet kap a héten. Emellett több meghívást kap különböző partikra és rendezvényekre, amikre mindenképpen érdemes elmennie. Egész héten varázslatos hangulatban lesz, ami élete minden területén kiütöközik majd pozitívan.

MÉRLEG (9. 23.-10. 23.)

A hét erőteljes lendületet ad Önnek és több téren is lehetősége lesz pozitív változásokat kieszközölni. Minden találkozó jó alkalom lehet arra, hogy tovább bővítse kapcsolati rendszerét, akik révén különböző előnyökhöz juthat. Viszont a hét vége felé több olyan dolog is történhet, ami nagyban befolyásolhatja a hangulatát. Könnyen feszültté válhat és csak magán múlik, milyen gyorsan szabadul meg tőlük.

SKORPIÓ (10. 24.-11. 22.)

Ezen a héten sem lesz tétlen. Készítsen szilárd tervet az összes kötelezettségének hatékony ellátásának érdekében. A jó tervezés határozza meg erőfeszítéseinek eredményét. Viszont jó, ha tudja, hogy egyesek szívességeket kérhetnek Öntől. Nyugodtan mondhat rájuk nemet és bizonyos esetekben kell is, mert van valaki, aki csak kihasználná.

NYILAS (11. 23.-12. 21.)

Ez a hét nagyszerű lesz az Ön számára, mivel a bolygók az élete különböző területein kényeztetni fogják a fejlemények annyira feldobják, hogy további tervei meglépésére ösztönzik. Egyes kapcsolatai nagyon előnyösnek bizonyulnak, és lehetőség lesz arra, hogy mindennapi életét élvezetesebbé tegye. Sok szerencsét tapasztalhat a személyes életében, valamint a pénzügyeiben is.

BAK (12. 22.-1. 20.)

Ez a hét lehetőséget ad a múltbeli hibák vagy mulasztások kijavítására. Hozza ki a legtöbbet ezekből a napokból mind a személyes, mind a szakmai életében. Emellett végre képes lesz megkülönböztetni azokat a személyeket, akikre érdemes időt és energiát áldoznia és akikre nem. Továbbá néhány függőben lévő kérdés a lehető legjobb módon fog megoldódni.

VÍZÖNTŐ (1. 21.-2. 20.)

Itt az ideje felkelni a kanapéről és aktívává válni. Kezdhethet azal, hogy erőfeszítéseket tesz testi és lelki egészségének érdekében. Ideje elkezdenie sportolni és lelki loptalanítást tartania. Másrészt készítsen cselekvési tervet, és találja meg annak a módját, hogy a legmélyebb álmait is valóra váljanak. Ne féljen kockáztatni és fontos döntéseket hozni.

HALAK (2. 21.-3. 20.)

A csillagok megadják az erőt, amelyre szüksége van a nagy lépések megtételéhez. Emellett bizonyos dolgok világosabbá válnak az életében, és sok probléma megoldódik. Ugyanakkor kisebb-nagyobb családi zűr merülhet fel, de ne aggódjon, mert sikeresen orvosolja majd a problémát. Ha családi vita alakulna ki, kerülje, hogy bárkinek is a pártját fogja.

A hat megmaradó szóból a következő vicc esztanóját állíthatja össze:

Egy kapatos ember telefonál:

- Halló..., küllő..., különleges tudakozó?
- Igen, miben segíthetek.
- ...?

Plusz egy vicc

Kétbetűsek: AZ, HC, ÍA, JU, KÁ, MC, OÁ, RÁ, SR, UF, YL.

Hárombetűsek: AKA, ARS, ASA, AVE, KAP, LAG, LMF, LOT, MAC, ÓTA, REA, RÉT, TAL, TÁV.

Négybetűsek: ALÉL, DOTE, EGON, ENYA, GERE, GILA, GRAZ, HOVÁ, IKER, IRAK, KATA, KÁSA, TITO, TLEN, UTCA.

Ötbetűsek: ADIKA, AKIRE, AMAŦI, ANYAI, ÁFÉSZ, ÁTTÉR, BELED, BÉNIT, ELÉRT, ESETI, GOMEZ, PITIZ, RUGÓS, SOMLÓ, SOROL, STRÁF, SZÓJA, ZIHÁL.

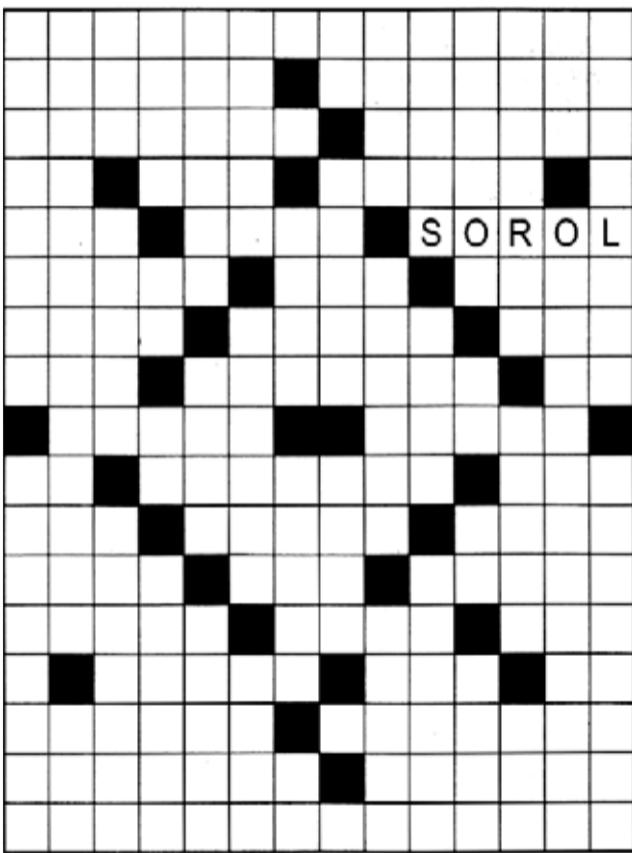
Hatbetűsek: AGANCS, AKOLÁS, ALÉLÁS, APAJOG, ÁRAMOL, BALIKÓ, BALLAG, FECSKE, LÁTOTT, RORÁTÉ, TESSÉK, TETTEM.

Hétbetűsek: AVIÁTOR, ÁRUPAC, CSIPIKE, KANÓCOS, LETÉTEL, MINARIK, MONDANI, NÉMETEK, STIGLIC.

Nyolcbetűsek: ACSALAPÚ, KAKAÓBAB, LAZACKÉS, PÁLYA BEA.

Tizenhárom betűsek: A LELKÉN SZÁRAD, AUTÓKULCSOMAT, OLAJFACSEMETE.

Tizennégy betűsek: BECSINÁLT LÉVES, PARALELOGRAMMA.

Sajtos cukkinifasírt

Hozzávalók 4 személyre: 2 cukkini (50 dkg nagylyukú reszelőn reszelve), 15 dkg nagylyukú reszelőn reszelt sajt, 2 tojás, só, bors, fokhagymapor, 4 evőkanál zsemlemorzsza;

A panírozáshoz: 1-2 tojás, liszt, zsemlemorzsza, olaj.

Elkészítése: A cukkinit enyhén megsózzuk, 5 percig állni hagyjuk, majd kinyomkodjuk és egy tálba tesszük. Hozzáadjuk a sajtot meg a zsemlemorzsa, ízlés szerint borssal és fokhagymaporrall ízesítjük, majd belekeverjük a tojásokat. 1-1 evőkanálnyi masszából fasírtokat formázunk, lisztbe, felvert tojásba és zsemlemorzsaába hempergetjük, majd közepesen forró olajban kisütjük.

